

การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย
โดยใช้แบบฝึกทักษะสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
ปีการศึกษา 2561

นางกาญจนา ชลเกริกเกียรติ
ตำแหน่ง ครู

โรงเรียนวัดบ่อมะปริง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การจัดทำรายงานการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อรายงานผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย ซึ่งผู้รายงานได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อนำความรู้มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง และพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน โดยพัฒนาสื่อนวัตกรรมมาใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งได้ดำเนินการพัฒนาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาให้ความรู้ คำปรึกษา คำแนะนำในกระบวนการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จนงานสำเร็จลุล่วงด้วยดี ขอขอบคุณคณะครู นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาครั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะ เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยได้อีกทางหนึ่ง

นางกาญจนา ชลเกริกเกียรติ

ชื่อเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกทักษะ
สาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2561

ผู้วิจัย นางกาญจนา ชลเกริกเกียรติ

กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย

ปีการศึกษา 2561

บทคัดย่อ

การทำวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านและเขียนคำพื้นฐาน ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 2) เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะสาระภาษาไทย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐาน จำนวน 6 แบบฝึก และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ แบบแผนการทดลองใช้แบบกลุ่มเดียว (One Group Pre-test Post-test Design) สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า

1. การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 80.51./83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ คือ 80/80
2. ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนหลังการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่านักเรียนมีทักษะการอ่านและเขียนดีขึ้น ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานสูงขึ้น มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 83.33.

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำเร็จลุล่วงได้ด้วยคุณะผู้เชี่ยวชาญ นายสาโรจน์ โกละกะ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ่อมะปริง นางลักขณา สุขปาน ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดบ่อมะปริง นางจุฑาทิพย์เหมาะประมาณ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนชุมชนวัดจันทาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ที่กรุณาให้คำปรึกษาช่วยเหลือ แนะนำตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้รายงานขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ขอขอบคุณคณะครู นักเรียนโรงเรียนวัดบ่อมะปริง ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ของรายงานฉบับนี้ ผู้รายงานขอมอบเป็นเครื่องแสดงความกตัญญูต่อบิดามารดา ที่ให้การศึกษา อบรมสั่งสอน ให้มีสติปัญญาและคุณธรรมทั้งหลาย อันเป็นเครื่องมือนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิตของผู้รายงาน

กาญจนา ชลเกริกเกียรติ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	3
1.3 ขอบเขตของการศึกษา.....	3
1.4 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	3
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551.....	6
2.2 การเรียนการสอนภาษาไทย.....	7
2.3 การอ่าน.....	11
2.4 การเขียน.....	18
2.5 แบบฝึกทักษะ.....	20
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	32
3.1 ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย.....	32
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	32
3.3 แบบแผนการทดลองและขั้นตอนการทดลอง.....	33
3.4 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	33
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36

บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	37
	4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
	4.2 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
	4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
	ตอนที่ 1 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ	
	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์	38
	80/80.....	
	ตอนที่ 2 วิเคราะห์หาความแตกต่างระหว่างคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและ	38
	หลังเรียน.....	
บทที่ 5	สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	39
	5.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	39
	5.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
	5.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	39
	5.4 การดำเนินการศึกษา.....	40
	5.5 สรุปผลการศึกษา.....	40
	5.6 อภิปรายผล.....	40
	5.7 ข้อเสนอแนะ.....	42
	บรรณานุกรม	43
	ภาคผนวก	47

สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 1 แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design.....	33
ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ยและร้อยละ เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	38
ตารางที่ 3 ตารางแสดงคะแนนเฉลี่ยและค่าร้อยละของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน.....	38
ตารางที่ 4 คะแนนแบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านและเขียนคำพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	48
ตารางที่ 5 แบบบันทึกคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2561.....	49

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงานและดำเนินชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุขและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพเป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 37)

ด้วยความสำคัญดังกล่าว หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 37)

ดังนั้น เด็กไทยทุกคนควรเรียนรู้และใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องทุกโอกาส ซึ่งการเรียนการสอนภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ ในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การอ่านและการฟัง เป็นทักษะของการรับรู้เรื่องราว ความรู้ ประสบการณ์ ส่วนการพูดและการเขียนเป็นทักษะของการแสดงออกด้วยการแสดงความคิดเห็น ความรู้และประสบการณ์ การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนเพื่อการสื่อสาร ให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างพินิจพิเคราะห์ สามารถนำความรู้ ความคิดมาเลือกใช้เรียบเรียงคำมาใช้ตามหลักภาษาได้ถูกต้องตรงตามความหมาย กาลเทศะและใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549 : 80)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 4)

ธรรมชาติของภาษาไทยเป็นเรื่องทักษะ จะแยกเนื้อหาสาระของทักษะแต่ละชั้นปีโดยเด็ดขาดไม่ได้ จำเป็นจะต้องมีกระบวนการฝึกทักษะต่าง ๆ ให้ต่อเนื่องกันไป เนื้อหา เช่น การอ่านและการเขียน สะกดคำ การอ่านจับใจความ การเลือกใช้คำให้ตรงตามความหมาย การเขียนแสดงความรู้สึก ความคิดประสบการณ์ ความต้องการ จินตนาการ การนำความรู้จากการอ่านไปใช้ในการตัดสินใจ การแก้ปัญหาและการดำเนินชีวิต จำเป็นต้องสอนทุกชั้นในเรื่องของทักษะภาษา และแต่ละชั้นจะมีเนื้อหาในการฝึกทักษะที่เพิ่มความซับซ้อนและยากมากขึ้น เช่น จำนวนคำเพิ่มมากขึ้น ประโยคที่ใช้ยาวและซับซ้อนขึ้น เรื่องที่นำมาอ่านยาวขึ้น กรมวิชาการ (2544 : 22)

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประเมินสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ในโรงเรียนประถมศึกษาแล้วพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ สมรรถภาพที่มีปัญหาได้แก่ ทักษะการอ่านและการเขียน ปัญหาคือการออกเสียงพยัญชนะ สระ คำควบกล้ำไม่ชัดเจน การแจกลูกสะกดคำ การใช้หลักภาษาไทยไม่ถูกต้อง การแจกลูกสะกดคำเป็นเรื่องจำเป็นมากสำหรับผู้เริ่มเรียน หากครูไม่ได้สอนแจกลูกสะกดคำแก่นักเรียนในระยะเริ่มเรียน การอ่านของนักเรียนจะขาดหลักเกณฑ์การประสมคำ เมื่ออ่านหนังสือมากขึ้นทำให้สับสนอ่านหนังสือไม่ออก เขียนหนังสือผิด ซึ่งเป็นปัญหาหลักของนักเรียนไทยในปัจจุบัน ผลจากการอ่านหนังสือไม่ออก เขียนไม่ได้ ย่อมส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนในวิชาอื่น ๆ ด้วย เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือสำหรับการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง กรมวิชาการ (2546 : 134)

การสอนภาษาไทยให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องฝึกทักษะต่าง ๆ ให้สัมพันธ์กันทั้งการรับเข้ามา คือ การอ่านและการฟังกับทักษะการถ่ายทอดออกไป คือ การพูดและการเขียน ในด้านการเขียน ถือเป็นทักษะที่ย่างยากซับซ้อนและเป็นทักษะถ่ายทอดที่สำคัญต่อการสื่อสารอย่างยิ่ง

จากข้อมูลสภาพปัญหา ความสำคัญ และหลักการดังกล่าว ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตัวครูผู้สอน ควรจะมีการศึกษาหาวิธีปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ให้ทั้งความรู้ทักษะการคิด ความสนุกสนานเพลิดเพลินไปพร้อม ๆ กัน มีเทคนิคการสอนที่หลากหลาย ทำให้เกิดการเรียนรู้ เกิดความแม่นยำ จดจำง่าย และเข้าใจอย่างลึกซึ้ง จัดระบบเชื่อมโยงความคิดต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

ผู้วิจัยได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยพร้อมทั้งวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบางน้ำจืดพบว่า นักเรียนมีปัญหาทางด้านการเขียนสะกดคำไม่ถูกต้องและอ่านไม่ออก ซึ่งข้อมูลการรายงานผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านออกเขียนได้ของผู้เรียน (Reading Test :RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบางน้ำจืด ปีการศึกษา 2559- 2560 ในด้านการอ่านออกเสียง การอ่านรู้เรื่อง การเขียนคำคิดเป็นร้อยละ 58.98 และ 62.42 ตามลำดับ(ฝ่ายวิชาการโรงเรียนวัดบางน้ำจืด: 2559 -2560) และจากการรายงานผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านออกเขียนได้ของผู้เรียน ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนวัดบ่อมะปริง ด้านการเขียนคำ นักเรียนควรได้รับการพัฒนาปรับปรุง

(ฝ่ายวิชาการโรงเรียนวัดบ่อมะปริง 2560) และจากผลการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนที่กล่าวมาทำให้ผู้วิจัยทำวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการอ่านและการเขียนสะกดคำ ซึ่งหากนักเรียนไม่ได้รับการส่งเสริมการเขียนสะกดคำย่อมส่งผลให้อ่านไม่ออกตามมาด้วย สิ่งเหล่านี้เป็นสาเหตุให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำและการที่นักเรียนอ่านไม่ออกเขียนสะกดคำไม่ถูกต้องยังมีผลกระทบต่อไปในการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นอีกด้วย

ผู้วิจัยได้คิดหาแนวทางแก้ปัญหาดังกล่าว จึงได้ศึกษาหานวัตกรรมทั้งเก่าและใหม่นำมาแก้ปัญหา จึงพบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะจะทำให้สามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนและพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.2 เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะสาระภาษาไทย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

3 ขอบเขตของการศึกษา

3.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบ่อมะปริง อำเภอท่าช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 16 คน

3.2 ระยะเวลาในการศึกษา ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 11 ชั่วโมง ทั้งนี้ไม่รวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

3.3 เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน โดยใช้แบบฝึกทักษะ จำนวน 6 แบบฝึก

3.4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนวัดบ่อมะปริง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

4 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

- ตัวแปรต้น ได้แก่ แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

- ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน หลังเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน หมายถึง แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการฝึกปฏิบัติด้านการอ่านและการเขียน จำนวน 6 แบบฝึก

5.2 ประสิทธิภาพของแบบฝึก หมายถึง แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนของแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทุกชุด

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ครบทุกชุด

5.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความสามารถในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยวัดได้จากคะแนนการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านและการเขียนสะกดคำ ที่ผู้รายงานสร้างขึ้น

5.4 นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดป้อมมะปริง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 16 คน

5.5 แบบทดสอบ หมายถึง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านและการเขียนสะกดคำ ที่ผู้รายงานสร้างขึ้น เพื่อทดสอบนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

6 ประโยชน์ที่ได้รับ

6.1 ได้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย ที่ผ่านการพัฒนาและหาประสิทธิภาพจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการศึกษาครั้งนี้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบ่อมะปริงผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. การเรียนการสอนภาษาไทย
3. การอ่าน
  - 3.1 ความหมายของการอ่าน
  - 3.2 ความสำคัญของการอ่าน
  - 3.3 การอ่านแจกลูกสะกดคำ
4. การเขียน
  - 4.1 ปัญหาของการเขียน
  - 4.2 ความสำคัญของการเขียน
  - 4.3 จุดมุ่งหมายของการเขียน
5. แบบฝึกทักษะ
  - 5.1 ความหมายและความสำคัญของแบบฝึกทักษะ
  - 5.2 ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี
  - 5.3 ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ
  - 5.4 หลักการสร้างแบบฝึกทักษะ
  - 5.5 ส่วนประกอบของแบบฝึกทักษะ
  - 5.6 รูปแบบการสร้างแบบฝึกทักษะ
  - 5.7 ขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะ
  - 5.8 แนวคิดหลักการที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ
- 6 . งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ทำไมต้องเรียนภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

เรียนรู้อะไรในภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง

- **การอ่าน** การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่างๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน
- **การเขียน** การเขียนสะกดคำตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่างๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่างๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์
- **การฟัง การดู และการพูด** การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่างๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่างๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ
- **หลักการใช้ภาษาไทย** ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่างๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย
- **วรรณคดีและวรรณกรรม** วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกลงในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2. การเรียนการสอนภาษาไทย

2.1 แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย

อัมพร อังศรีพวง (อ่างในวิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. 2549 : 94-95) ได้ให้แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยไว้ดังนี้

1. ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนให้ถูกต้อง คล่องแคล่ว โดยการฝึกทักษะแต่ละอย่างให้แม่นยำแล้วจึงฝึกทักษะทั้ง 5 ให้สัมพันธ์กันและส่งเสริมการคิด ตลอดจนความคิดสร้างสรรค์

2. ฝึกทักษะทางภาษาซ้ำๆ และบ่อยๆ จนเกิดความชำนาญ และหมั่นฝึกฝนทบทวนอยู่เสมอ ครูผู้สอนต้องส่งเสริมให้นักเรียนฝึกทักษะเป็นรายบุคคลอย่างทั่วถึง

3. ฝึกให้ผู้เรียนรู้หลักเกณฑ์ทางภาษาควบคู่ไปกับการใช้ภาษาและรู้จักวัฒนธรรมทางภาษา

4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ และทักษะที่ได้จากการเรียนภาษาไทยไปใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารในชีวิตประจำวัน และใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนกลุ่มประสบการณ์อื่นๆ

5. ปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย โดยสอนให้เห็นคุณค่าและตระหนักในความสำคัญของภาษาไทย ทั้งในส่วนที่จำเป็นต้องใช้เพื่อการสื่อสาร และในด้านการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญของชาติ

6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจความงดงามของภาษาเพื่อให้เกิดความจรรโลงใจ โดยใช้ธรรมชาติ บทร้อยแก้ว และร้อยกรองที่เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นมาเป็นสื่อการเรียนการสอน

7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน ใฝ่หาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิต

8. สอดแทรกคุณธรรมต่างๆ เช่น ความมีระเบียบวินัย ความขยัน ความอดทน ความรับผิดชอบ

9. ฝึกให้ผู้เรียนเป็นคนช่างสังเกต จดจำ และจดบันทึกสิ่งต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ทางภาษา ได้รับความรู้ ความเพลิดเพลิน และเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

10. นำภาษาที่ใช้ในสังคมแวดล้อมมาเป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้สัมพันธ์กับการเรียนและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน

11. ให้แบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน โดยเฉพาะเรื่องการใช้ภาษาและการสื่อสารของครูผู้สอน

12. วัดและประเมินผล โดยคำนึงถึงวัย ระดับชั้นและพัฒนาการทางภาษาของนักเรียน

13. ส่งเสริมให้นักเรียนประเมินผลการเรียนภาษาของตน เพื่อให้นักเรียนพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นตามลำดับ

14. ศึกษา ติดตามและแก้ไขข้อบกพร่องทางภาษาของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

15. จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนภาษาไทยด้วยความสนุกสนาน น่าสนใจ โดยใช้โปรแกรม เพลง รูปแบบการสอนอื่นๆ และสื่อการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้นักเรียนเกิดความรักในการเรียนภาษาไทย

16. จัดทำหนังสือที่เหมาะสมให้ผู้เรียนอ่านมากๆ หรือส่งเสริมการอ่านหนังสือในห้องสมุด เพื่อให้นักเรียนมีความรู้กว้างขวางขึ้น

2.2 หลักในการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย

กิจกรรมการเรียนการสอนมีมากมาย เราสามารถจัดได้ทุกกระยะของการเรียนการสอน ตั้งแต่ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ชั้นสอน ชั้นสรุป และชั้นประเมินผล ครูเป็นผู้เลือกกิจกรรมให้เหมาะสมกับบทเรียน โดยยึดหลักดังนี้

1. เลือกให้เหมาะสมกับจุดประสงค์ของบทเรียน
2. เลือกให้เหมาะสมกับผู้เรียน เช่น ความยุ่งยาก ระดับความรู้
3. เลือกโดยพิจารณาความสามารถของผู้สอนด้วย เช่น ครูที่ร้องเพลงไม่เก่งก็
จะใช้เครื่องบันทึกเสียงแทน
4. เลือกโดยพิจารณาสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอน เช่น ถ้าห้องเรียน
แคบ การจัดให้เล่นเกมแข่งขันก็อาจจะเกิดเสียงดังไปรบกวนห้องอื่น และการเคลื่อนไหวก็ไม่สะดวก ครู
ใช้กิจกรรมอื่นแทน หรือพานักเรียนไปสนามหญ้าแทน
5. เลือกกิจกรรมให้ความสนุกสนาน ปฏิบัติง่าย ไม่ซับซ้อน และยืดหยุ่นได้
6. เลือกกิจกรรมที่ให้แนวคิดริเริ่มสร้างสรรค์และทุกคนมีส่วนร่วม

วรรณิ โสมประยูร (2544 : 193-194) ได้อธิบายถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาควรคำนึงถึงจุดประสงค์ความ
พร้อมของผู้เรียนควรให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทั้ง 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน และมีการฝึกฝนทาง
ภาษา มีการบูรณาการการสอนกับวิชาอื่นๆ ตามความเหมาะสม เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกิจกรรมการ
เรียนการสอนมากที่สุด เน้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดตัดสินใจเอง รู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเองอยู่เสมอ ควรใช้การ
สอนหลายๆ วิธี นอกจากนี้ครูควรสอดแทรกคุณธรรม และให้รู้จักการทำงานร่วมกับคนอื่นได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ การเรียนการสอนนอกจากจะมีความสำคัญในตัวมันเองแล้วยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้
ผู้เรียนสามารถเรียนวิชาอื่นๆ ได้อีก ดังนั้นการเรียนการสอนภาษาไทยจึงไม่น่าจำกัดอยู่เฉพาะในช่วง
ภาษาไทยเท่านั้น ซึ่งการสอนภาษาไทยควรยึดหลักดังนี้

ด้านตัวผู้สอน ควรสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน ผู้สอนควรเป็น
แบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษาในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนควรสอนเรื่องใกล้ตัวผู้เรียนและสอนให้
สัมพันธ์กับวิชาอื่นๆ นอกจากนี้แล้วควรมีการประเมินผลเป็นระยะ เพื่อผู้เรียนจะได้ทราบความก้าวหน้า
ทางการเรียนของตนเอง

ด้านผู้เรียน ควรมีความพร้อมในการเรียนมีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และมีการ
ฝึกฝนอยู่เสมอ

ด้านสื่อการเรียนการสอน ควรมีการใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนรู้ค่า

2.3 สื่อการเรียนการสอนภาษาไทย

สื่อการเรียนการสอนภาษาไทยมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนมาก เพราะสื่อ
เป็นตัวกลางที่จะช่วยให้การสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียนให้เข้าใจตรงกัน และนักเรียนก็สามารถ
ทำความเข้าใจกับบทเรียนได้ง่ายขึ้น ทำให้นักเรียนมีความสนใจบทเรียนมากกว่าการสอนที่มีแต่ครู
อธิบายเพียงอย่างเดียว สื่อการเรียนการสอนจะช่วยนำความมีประสิทธิภาพมาสู่การเรียนการสอน
และนำความสำเร็จมาสู่วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สื่อการสอน หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ วิธีการ และกิจกรรมต่างๆ ที่ครูผู้สอนใช้ถ่ายทอดความรู้และประมวลประสบการณ์ไปสู่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ พอจำแนกสื่อการสอนออกเป็น 3 ประเภทดังนี้

1. สื่อประเภทวัสดุ (Materials) หรือบางที่เรียกว่าสื่อประเภทเบา (Software) หมายถึง สื่อที่เก็บความรู้ไว้ในตัวเอง ซึ่งจำแนกย่อยออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

ก. สื่อประเภทที่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ด้วยตนเองไม่จำเป็นต้องอาศัยอุปกรณ์อื่นช่วย เช่น แผนที่ ลูกโลก รูปภาพ หุ่นจำลอง ฯลฯ

ข. วัสดุที่ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้โดยตัวเองจำเป็นต้องอาศัยอุปกรณ์อื่นช่วย เช่น แผ่นเสียง फिल्मภาพยนตร์ สไลด์ ฯลฯ

2. สื่อประเภทอุปกรณ์หรือเครื่องมือ (Equipment) หมายถึง ส่วนที่เป็นตัวกลางหรือตัวผ่านทำให้ข้อมูลหรือความรู้ที่บันทึกไว้ในวัสดุ สามารถถ่ายทอดออกมาให้เห็นหรือได้ยิน เช่น เครื่องฉายแผ่นภาพโปร่งใส เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องเล่น แผ่นเสียง เป็นต้น

3. สื่อประเภทเทคนิคหรือวิธีการ (Techniques or methods) หมายถึง สื่อที่มีลักษณะเป็นแนวคิดหรือรูปแบบขั้นตอนในการเรียนการสอน โดยสามารถนำสื่อวัสดุและอุปกรณ์มาช่วยในการสอนได้ เช่น เกมและสถานการณ์จำลอง การสอนแบบจุดภาค การสาธิต เป็นต้น

สื่อการเรียนการสอนภาษาไทยมีหลายชนิด ซึ่งจะขอกล่าวดังนี้

1. เกมต่างๆ การเล่นเกมเป็นสิ่งที่ดีๆ ชอบเป็นชีวิตจิตใจอยู่แล้ว ผู้สอนสามารถพลิกแพลงการเล่นแบบต่างๆ ของเด็กมาใช้เสริมทักษะทางภาษาของเด็กได้มากมาย เช่นการเล่นเกมนกระซิบฝึกทักษะการฟัง การเล่นเกมทายฝึกทักษะการพูด นอกจากนี้ยังมีเกมอีกมากมายที่ผู้สอนจะประยุกต์ให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่จะสอน เกมต่างๆ สามารถใช้ได้ทุกขั้นตอนของการสอน ไม่ว่าจะเป็นขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน ขั้นสรุปบทเรียน การเล่นเกมในแต่ละครั้งผู้สอนควรบอกจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทราบแน่ชัดว่าฝึกทักษะใด กำหนดกติกา และเวลาในการเล่นให้แน่นอน การเล่นเกมทั้งที่ไม่ต้องใช้วัสดุอุปกรณ์และต้องใช้ เกมที่ต้องใช้วัสดุอุปกรณ์ ผู้สอนต้องเตรียมไว้ล่วงหน้า หรือให้ผู้เรียนเตรียมและเก็บให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยเมื่อเล่นเสร็จ ตัวอย่างเกมต่างๆ เช่น เกมบิงโก แข่งเครื่องบิน ตกปลา ต่ออักษรคำ จำยถลาด เกมกระซิบ เรียงคำ ยี่สิบคำถาม ฯลฯ

2. บัตรคำ เป็นสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ฝึกทักษะด้านการอ่านและการเขียนได้ดีเป็นสื่อที่ผู้สอนนิยมใช้กันมาก เพราะใช้ประกอบการเรียนการสอนได้หลายลักษณะ เช่น สอนคัดลายมือ สอนคำใหม่ สอนคำยาก สอนอ่านออกเสียง สอนอ่านในใจ เล่นเกมเสริมทักษะต่างๆ

3. ปริศนาคำทาย เป็นการเล่นของคนไทยมาแต่โบราณนิยมเล่นกันในหมู่เด็กและผู้ใหญ่ การทายปัญหานั้นฝึกทักษะหลายด้าน ทั้งการฟัง การพูด การคิด ไหวพริบในการแก้ปัญหา จินตนาการ การแสดงออกทางภาษา ปริศนาคำทาย มีการจัดหมวดหมู่ไว้หลายหมวดหมู่ เช่น ประเภทสัตว์ ของใช้ พืช เป็นต้น

4. เทปบันทึกเสียง เป็นสื่อการเรียนการสอนที่โรงเรียนจัดหามาให้ครูผู้สอน เพราะใช้ง่าย เคลื่อนย้ายได้สะดวก ราคาไม่แพง ครูใช้เทปบันทึกเสียงประกอบการสอนภาษาไทย โดยใช้สอนอ่านทำนองเสนาะ สัมภาษณ์ บันทึกข่าว นิทาน เป็นต้น

5. แผ่นป้ายสำลี เหมาะสำหรับใช้เป็นสื่อการสอนในระดับชั้นเด็กเล็ก ชั้นประถมศึกษา แต่ก็อาจนำไปใช้ในระดับชั้นมัธยมหรืออุดมศึกษาก็ได้ แผ่นป้ายสำลีสามารถใช้ติดบัตรคำ บัตรภาพหรือรูปภาพได้ แต่เราต้องยอมรับว่าบัตรคำ หรือบัตรภาพที่ติดบนป้ายสำลีนี้อาจจะไม่มั่นคง อาจร่วงหล่นได้

6. สไลด์ประกอบเสียง นำมาใช้ง่ายและสามารถนำมาเรียนแบบเอกัตบุคคล หรือประกอบการเรียนการสอนเป็นกลุ่ม สไลด์ประกอบเสียงชุดใดที่จัดทำอย่างดีก็จะให้คุณค่าต่อกระบวนการเรียนรู้อย่างมาก

7. กระเป่าพอง เป็นแผ่นไม้บางๆ ที่เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดเท่ากับ แผ่นป้ายสำลีใช้กระดาษแข็งทำเป็นร่องหรือกระเป่าขนาดใหญ่พอที่จะเสียบบัตรคำได้ วิธีใช้กระเป่าพองก็จะใช้คล้ายกับแผ่นป้ายสำลี คือ ใช้กับบัตรคำ บัตรข้อความ บัตรภาพ

8. สถานการณ์จำลอง เปรียบเหมือนนามธรรมของชีวิตจริง หรือการทำให้สภาพแวดล้อมหรือกระบวนการของชีวิตจริงให้ง่ายขึ้น โดยทั่วไปสถานการณ์จำลองจะเป็นการแสดงบทบาทที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมที่สมมุติขึ้น เช่น อาชีพต่างๆ ความเป็นอยู่ ฯลฯ

3. การอ่าน

การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญและจำเป็นมากในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ในชีวิตประจำวันต้องอาศัยการอ่านจึงจะสามารถเข้าใจและสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.1 ความหมายของการอ่าน

นิรันดร์ สุขปรีดี (2540 : 1) ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่านคือ การเข้าใจ ความหมายของตัวละคร หรือสัญลักษณ์ ซึ่งจะต้องอาศัยความสามารถในการแปลความ การตีความ การขยายความ การจับใจความสำคัญและการสรุปความ

เรวัต อาษานาม (2537 : 77-78) ได้ให้ความหมายของการอ่าน ดังนี้ การอ่าน หมายถึง กระบวนการในการแบ่งความหมายของตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ที่มีการจดบันทึก อย่างมีเหตุผลและเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน ตลอดจนการพิจารณาเลือกความหมายที่ดีที่สุดขึ้นไป ใช้เป็นประโยชน์ด้วย จะเห็นได้ว่าการอ่านไม่ใช่การรับเอาความคิดจากหนังสือที่อ่านเฉยๆ ผู้อ่านไม่ใช่ผู้รับแต่เป็นผู้กระทำ สรุปได้ว่าเป็นผู้ใช้ความคิดไตร่ตรองเรื่องราวที่ตนเองอ่านเสียก่อน แล้วจึงรับเอาใจความของเรื่องที่ตนเองอ่านไปเก็บไว้หรือนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อไป ดังนั้นหัวใจของการอ่านจึงอยู่ที่ การเข้าใจความหมายของคำ

การอ่านในโรงเรียนประถมที่ปรากฏก็คือการที่ครูให้นักเรียนคนหนึ่งอ่านประโยคหรือข้อความนำแล้วให้คนอื่น ๆ อ่านตาม ผู้อ่านนำตั้งใจอ่านให้เสียงดังได้ยินทั่วทั้งชั้นเพื่อเพื่อนจะอ่านตามได้ ถูก ผู้อ่านตามมีหน้าที่อ่านอย่างเดียว ตาอาจจะมองสิ่งต่าง รอบตัวหูฟังเพื่อนคุย ฯลฯ อ่านแล้วจำไม่ได้ และไม่รู้ความหมายของข้อความที่อ่าน ถ้าวิเคราะห์ตามความหมายข้างต้นแล้ว ลักษณะแบบนี้ยังไม่เรียกว่าอ่านได้อย่างสมบูรณ์

การที่คนเราจะอ่านหนังสือได้เร็วหรือช้าขึ้น องค์ประกอบอย่างหนึ่งของการอ่านคือการเคลื่อนไหวสายตาในการอ่านและความเข้าใจความหมายอย่างถ่องแท้ ในการอ่านจะต้องมีการฝึกอยู่ เสมอและถูกต้องตามวิธีการด้วย

ความเข้าใจความหมายของการอ่านมีความหมายต่างๆ กัน เมื่อเอ่ยถึงการอ่านต้องมีความเข้าใจมาเกี่ยวข้องคือ เข้าใจในถ้อยคำที่อ่าน เช่น ถ้ามีเด็กเห็นคำว่า กา แล้วเปล่งเสียงว่ากา ก็เข้าใจว่าเป็นการอ่าน เช่นนี้เป็นการเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง เพราะเด็กอาจไม่เข้าใจ กา ที่เปล่งเสียงออกมานั้น หมายถึง นกชนิดหนึ่งที่มีสีดำ ร้อง กา กา กา หรืออาจหมายถึง กาที่ใช้ในการต้มน้ำ หรืออาจไม่เข้าใจทั้งสองความหมายก็ได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงยังไม่เรียกว่าการอ่าน แต่เป็นเพียงการเปล่งเสียงเท่านั้น ดังนั้นสิ่งที่นักเรียนควรเข้าใจกับความหมายของการอ่าน ถ้าเป็นการอ่านที่ต้องเข้าใจความหมายของคำ ซึ่งจะทำให้นักเรียนสามารถอ่านเรื่องและสรุปเรื่องให้ถูกต้อง

ประทีป วาทิกทินกร (2542 : 2) ได้ให้ความหมายของการอ่าน คือ การรับรู้ข้อความในข้อเขียนของตนเอง และของผู้อื่น รวมทั้งการรับรู้เครื่องหมายสื่อสารต่างๆ เช่น เครื่องหมายจรรยา และเครื่องหมายที่แสดงในแผนภูมิต่างๆ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2543 : 2) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่านเป็นลำดับขั้นที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความและเรื่องราวของสารที่ผู้อื่นสามารถบอกความหมายได้

วรรณิ โสมประยูร (2544 : 121) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองที่ใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์โดยแปลออกเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกันและผู้อ่านสามารถนำความหมายนั้นๆ ไปใช้ประโยชน์ได้

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2545 : 1) ได้ให้ความหมายของการอ่านคือความเข้าใจในสัญลักษณ์ เครื่องหมาย รูปภาพ ตัวอักษร คำและข้อความที่พิมพ์หรือเขียนขึ้นมา

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 1) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า หมายถึง การอ่านตามตัวหนังสือ การออกเสียงตามตัวหนังสือ การดูหรือเข้าใจความจากหนังสือ สังเกตหรือพิจารณาดูเพื่อให้เข้าใจ การคิด การนับ

ฉวีลักษณ์ บุญกาญจน (2547 : 3) ได้ให้ความหมายของการอ่าน คือ การบริโภครูปภาพที่ถูกเขียนออกมาเป็นตัวหนังสือหรือสัญลักษณ์ โดยมีกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่เริ่มจาก “แสง”

ที่ถูกสะท้อนมาจากตัวหนังสือ ผ่านเลนส์นัยน์ตาและประสาทตา เข้าสู่เซลสมองไปเป็นความคิด (Idea) ความรับรู้ (Perception) และความจำ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว

วิลลาร์ด สุนทรโรจน์ (2549 : 95-96) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้หลายส่วน ดังนี้

- ส่วนที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของกระบวนการ หมายถึง ลำดับขั้นที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความและเรื่องราวข่าวสารที่ผู้อ่านสามารถบอกความหมายได้

- ส่วนที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ หมายถึง การสอนอ่านจะต้องเข้าใจหลักจิตวิทยาพัฒนาการทางภาษาของเด็กแต่ละวัย จัดสื่อการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของเด็ก

- ส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์ หมายถึง การสอนอ่านจะต้องเข้าใจเสียงฐานที่เกิดเสียงของพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ เข้าใจหลักภาษาและการใช้ภาษา เพื่อนำหลักการเหล่านั้นมาสอนอ่านและเข้าใจความหมายได้ถูกต้อง

- ส่วนที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาทางการศึกษา หมายถึง การนำหลักจิตวิทยามาใช้ทางการศึกษา เช่น ความพร้อมของการอ่าน ความสนใจ แรงจูงใจ การเสริมแรง และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการพิจารณาการจัดกิจกรรมการอ่าน

- ส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิชาการศึกษา หมายถึง การรู้จักเลือกวิธีสอนอ่านที่เหมาะสมกับวัย และระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามขั้นพัฒนาการเพื่อให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการอ่าน

- ส่วนที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาด้านการจำและการลืม หมายถึง การที่ผู้อ่านสามารถจำเรื่องและเก็บไว้ในสมอง ถ้ามีโอกาสเล่าให้ผู้อื่นฟังก็สามารถเล่าได้ถูกต้อง แต่การที่ผู้อ่านจะจำข้อความที่อ่านได้ก็จะต้องเข้าใจความหมายของคำ รู้หน้าที่ของคำ อีกทั้งสามารถแยกพยัญชนะ สระ ตัวสะกด และวรรณยุกต์ ออกจากกันได้ อีกประการหนึ่งการที่ผู้อ่านจะจำเรื่องได้มากหรือน้อยนั้นยังขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้อ่านที่มีต่อเรื่องนั้นอีกด้วย

สรุปความหมายของการอ่าน หมายถึง การเข้าใจความหมายของคำ ประโยค ข้อความ และเรื่องที่อ่าน และเรื่องที่อ่านมีความสำคัญต่อประเทศชาติและพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า ผู้ที่อ่านมากนอกจากได้รับความรู้อย่างกว้างขวางแล้ว ยังทำให้ผ่อนคลายความเครียด ซึ่งเป็นประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านนั่นเอง

สรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวหนังสือหรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำ ที่ใช้สื่อความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน ให้เข้าใจตรงกันและผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้นๆ ไปใช้ประโยชน์ได้

3.2 ความสำคัญของการอ่าน

วรรณ โสมประยูร (2544 : 121-123) ได้อธิบายถึงความสำคัญของการอ่านหนังสือ มีผลต่อผู้อ่าน 2 ประการ คือ ประการแรก อ่านแล้วได้ “อรรถ” ประการที่สอง อ่านแล้วได้ “รส” ถ้าผู้อ่านสำนึกลอยตลอดเวลาถึงผลสำคัญของสองประการนี้ ย่อมจะได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากหนังสือตรงตามเจตนารมณ์ของผู้เขียนเสมอ การอ่านมีความสำคัญต่อทุกคนทุกเพศทุกวัยและทุกสาขาอาชีพ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

3.2.1 การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการศึกษาเล่าเรียนทุกระดับ ผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของวิชาการต่างๆ เพื่อให้ตนเองได้รับความรู้และประสบการณ์ตามที่ต้องการ

3.2.2 ในชีวิตประจำวันโดยทั่วไป คนเราต้องอาศัยการอ่านติดต่อสื่อสาร เพื่อทำความเข้าใจกับบุคคลอื่นร่วมไปกับทักษะการฟัง การพูด การเขียน ทั้งในด้านภารกิจส่วนตัวและการประกอบอาชีพการงานต่างๆ ในสังคม

3.2.3 การอ่านสามารถช่วยให้บุคคลสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากสิ่งที่อ่านไปปรับปรุง และพัฒนาอาชีพหรือธุรกิจการงานที่ตัวเองกระทำอยู่ให้เจริญก้าวหน้าและประสบความสำเร็จได้ในที่สุด

3.2.4 การอ่านสามารถสนองความต้องการพื้นฐานของบุคคลในด้านต่างๆ ได้เป็นอย่างดี เช่น ช่วยให้ความมั่นคงปลอดภัย ช่วยให้ได้รับประสบการณ์ใหม่ ช่วยให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ช่วยให้มีเกียรติยศและชื่อเสียง ฯลฯ

3.2.5 การอ่านทั้งหลายจะส่งเสริมให้บุคคลได้ขยายความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้นอย่างลึกซึ้งและกว้างขวาง ทำให้เป็นผู้รอบรู้ เกิดความมั่นใจในการพูดปราศรัย การบรรยายหรืออภิปรายปัญหาต่างๆ นับว่าเป็นการเพิ่มบุคลิกภาพและความน่าเชื่อถือให้แก่ตัวเอง

3.2.6 การอ่านหนังสือหรือสิ่งพิมพ์หลายชนิดนับว่าเป็นกิจกรรมนันทนาการที่น่าสนใจมาก เช่น อ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร นวนิยาย การ์ตูน ฯลฯ เป็นการช่วยให้บุคคลรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และเกิดความเพลิดเพลินสนุกสนานได้เป็นอย่างดี

3.2.7 การอ่านเรื่องราวต่างๆ ในอดีต เช่น อ่านศิลาจารึก ประวัติศาสตร์ เอกสารสำคัญ วรรณคดี ฯลฯ จะช่วยให้อนุชนรุ่นหลังรู้จักอนุรักษมรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยเอาไว้ และสามารถพัฒนาให้เจริญรุ่งเรืองต่อไปได้

สรุปความสำคัญของการอ่านว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการแสวงหาความรู้ การเรียนรู้ และพัฒนาสติปัญญาของคนในสังคม พัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดในชีวิตองค์ประกอบในการอ่าน อาจสรุปได้ดังนี้

1. องค์ประกอบทางด้านร่างกาย
  - 1.1 สายตา
  - 1.2 ปาก
  - 1.3 หู
2. องค์ประกอบทางด้านจิตใจ
  - 2.1 ความต้องการ
  - 2.2 ความสนใจ
  - 2.3 ความศรัทธา
3. องค์ประกอบทางด้านสติปัญญา
  - 3.1 ความสามารถในการรับรู้
  - 3.2 ความสามารถในการนำประสบการณ์เดิมไปใช้
  - 3.3 ความสามารถในการใช้ภาษาให้ถูกต้อง
  - 3.4 ความสามารถในการเรียน
4. องค์ประกอบทางประสบการณ์พื้นฐาน
5. องค์ประกอบทางวุฒิภาวะ อารมณ์ แรงจูงใจและบุคลิกภาพ
6. องค์ประกอบทางสิ่งแวดล้อม

มีผู้ให้ความสำคัญของการอ่านไว้หลายท่าน ดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2543 : 2) ได้อธิบายความสำคัญของการอ่านว่าการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ การรู้และใช้วิธีอ่านที่ถูกต้อง จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน การรู้จักฝึกฝนอ่านอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดี ทั้งจะช่วยให้เกิดความชำนาญและความรู้กว้างขวางด้วย ดังนั้นการที่นักเรียนจะเป็นผู้อ่านที่ดีจึงขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่ครูเป็นผู้จัดเตรียมให้ อีกทั้งยังต้องผสมผสานกับความสนใจของผู้อ่าน เพื่อเป็นแรงจูงใจที่ช่วยให้นักเรียนได้อ่านอย่างสม่ำเสมอ

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2545 : 2) ได้อธิบายความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตและช่วยสนองความอยากรู้อยากเห็น อันเป็นธรรมชาติของมนุษย์ได้ทุกเรื่อง ซึ่งมีอยู่ในทรัพยากรสารสนเทศทุกประการโดยเฉพาะความอยากรู้ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ

3.3 การอ่านแจกลูกสะกดคำ

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549 : 97-99) ได้อธิบายความหมายของการแจกลูก มีความหมาย 2 นัย คือ

นัยแรก หมายถึง การแจกลูกในมาตราตัวสะกดแม่ ก กา กง กน กม เกย เกอว กก กต และกบ การแจกลูกจะเริ่มต้นการสอนให้จำ และออกเสียงพยัญชนะและสระให้ได้ก่อน จากนั้นจะเริ่มแจกลูกในมาตราแม่ ก กา จะใช้การสะกดคำไปที่ละคำไล่ไปตามลำดับของสระ แล้วจึงอ่านโดยไม่สะกดคำ จึงเรียกว่าแจกลูกสะกดคำ แล้วอ่านคำในมาตราตัวสะกดทุกมาตราจนคล่อง จากนั้นจะอ่านเป็นเรื่องเพื่อประยุกต์หลักการอ่านนำไปสู่การอ่านคำที่เป็นเรื่องอย่างหลากหลาย

นัยสอง หมายถึง การเทียบเสียง เป็นการแจกลูกวิธีหนึ่ง เมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้ว ให้นำรูปคำมาแจกลูกโดยการเปลี่ยนพยัญชนะต้นหรือพยัญชนะท้าย เช่น บ้าน สูตรของคำ คือ ให้เปลี่ยนพยัญชนะต้น เช่น ก้าน ป้าน ร้าน ล้าน ค้าน เป็นต้น หลักการเทียบเสียง มีดังนี้

1. อ่านสระเสียงยาวก่อนสระเสียงสั้น
2. นำคำที่มีความหมายมาสอนก่อน
3. เปลี่ยนพยัญชนะที่เป็นพยัญชนะต้นและพยัญชนะเสียงท้าย
4. นำคำที่อ่านมาจัดทำแผนภูมิการอ่าน เช่น กา มา พา ลา ยา คำ ม้า ช้า
ลำ น้ำ บ้าน ก้าน ป้าน ร้าน ค้าน

วิธีอ่านจะไม่สะกดคำให้อ่านเป็นคำตามสูตรของคำ เช่น อ่าน กา

สูตรของคำ คือ -า นำพยัญชนะมาเติมและอ่านเป็นคำ เช่น ยา ทา หา นา ตา อา

การสอนแบบการแจกลูกสำหรับนักเรียนแรกอ่าน (ชั้น ป.1 และ ป. 2)

มีหลักการสอนดังนี้

1. เริ่มจากสระที่ง่ายที่สุดคือ สระ -า
2. ใช้แผนผังความคิดแจกลูก โดยเลือกคำที่มีความหมายก่อน
3. ผู้เรียนอ่านออกเสียงคำและทำความเข้าใจความหมาย
4. นำคำจากแผนผังความคิดมาแต่งประโยค
5. อ่านประโยคที่แต่ง
6. เขียนประโยคที่แต่ง

สรุป การแจกลูก ในรูปแบบเช่นนี้ สามารถที่จะแจกต่อไปได้อีก เช่น แจกสระ เ- แ- โ- ใ- เ-า ฯลฯ และนำมาแต่งประโยคโดยการบูรณาการกับคำที่ประสมกับสระอื่น ซึ่งจะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และสามารถนำไปแต่งประโยคที่ยากและซับซ้อนขึ้นได้ เพราะเป็นการเรียนจากเรื่องที้ง่ายไปสู่เรื่องที่ยากและยังได้ให้ความหมายของการสะกดคำ ดังนี้ การสะกดคำ หมายถึง การอ่านโดยนำเสียงพยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกดมาประสมเป็นคำอ่าน การอ่านสะกดมาประสมเป็นคำอ่าน การอ่านสะกดคำจะต้องให้นักเรียนสังเกตรูปคำพร้อมกับการอ่าน การสอน

อ่านสะกดคำพร้อมกับการเขียน ครูต้องให้อ่านสะกดคำแล้วเขียนคำไปพร้อมกัน การสอนสะกดคำโดยการนำคำที่มีความหมายมาสอนก่อน เมื่อสะกดคำจนจำได้แล้วจึงแจกคำ เพราะการสะกดคำจะเป็นเครื่องมือการอ่านคำใหม่โดยเริ่มจากคำง่ายๆ แล้วบอกทิศทางการออกเสียงแล้วแจกคำโดยเปลี่ยนพยัญชนะต้น

เรวดี อาชานาม (2537 : 83 - 84) ได้อธิบายถึงการอ่านสำหรับเด็กที่ยังไม่เรียนหนังสือ ให้สามารถอ่านและถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดหรือคำพูดออกมาเป็นตัวหนังสือ นับตั้งแต่เริ่มมีการสอนหนังสือไทยจนถึงปัจจุบัน ได้กล่าวถึง การอ่านแบบแจกลูกสะกดคำ ดังนี้ คือการสอนที่ถือว่าคำประกอบด้วยรูปและเสียงของพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด ฯลฯ เวลาสอนอ่านแทนที่จะอ่านเป็นคำๆ มีความหมายเลยที่เดียว ก็ต้องไล่พยัญชนะสระ ฯลฯ ให้ออกเสียงได้ถูกต้องเป็นคำ ๆ อีกทีหนึ่ง เป็นการช่วยให้อ่านคำได้ เพราะผู้อ่านรู้จัก พยัญชนะ สระ ตัวสะกด แล้วช่วยพาไป เช่น

งาน นักเรียนสะกดคำว่า จอ -า - จา - จา - นอ - งาน

หรือ จ -า - น - งาน

บ้าน นักเรียนสะกดคำว่า บ -า - บา บา - น - บาน

หรือ บาน - ั - บ้าน

วิธีนี้ช่วยให้เด็กรู้จักหลักเกณฑ์ของการเรียงลำดับตัวอักษรภายในคำหนึ่งๆ เพื่อจะได้ออกเสียงได้ชัดเจน และเขียนคำนั้นได้ถูกต้อง

กรมวิชาการ (2546 : 133 - 134) ได้อธิบายการอ่านแจกลูกและการสะกดคำเป็นกระบวนการขั้นพื้นฐานของการนำเสียงพยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์และตัวสะกด มาประสมเสียงกัน ทำให้ออกเสียงคำต่างๆ ที่มีความหมายในภาษาไทย การแจกลูกและสะกดคำบางครั้งรวมเรียกว่าการแจกลูกสะกดคำจะดำเนินไปด้วยกันอย่างประสมกลมกลืน เพื่อให้นักเรียนได้หลักเกณฑ์ทางภาษาทั้งการอ่านและการเขียนไปพร้อมกัน และยังได้กล่าวถึงความสำคัญของการแจกลูกสะกดคำ เป็นเรื่องที่จำเป็นมากสำหรับผู้เริ่มเรียน หากครูไม่ได้สอนการแจกลูกสะกดคำแก่นักเรียนในระยะ เริ่มเรียนการอ่านนักเรียนจะขาดหลักเกณฑ์การประสมคำ ทำให้เมื่ออ่านหนังสือมากขึ้นจะสับสน อ่านหนังสือไม่ออกเขียนหนังสือผิดซึ่งเป็นปัญหามากของเด็กนักเรียนไทยในปัจจุบัน ผลจากการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ย่อมส่งผลกระทบต่อการศึกษาอื่นๆ ด้วย

การอ่านเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อทุกคนที่จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องนำไปใช้ชีวิตประจำวัน สมควร น้อยเสนา (2549 : 21 - 22) ได้สรุปความสำคัญของการอ่าน ดังนี้ ความสำคัญของการอ่านจะเป็นสิ่งที่ช่วยมนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขนั้น มี 4 ประการ คือ

1. ช่วยในการเรียนรู้
2. เสริมสร้างประสบการณ์ใหม่ๆ
3. ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน
4. องค์กรประกอบพื้นฐาน

ผู้อ่านจะประสบความสำเร็จทางการอ่านมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสิ่งต่อไปนี้ วุฒิภาวะ อายุ เพศ ประสบการณ์ สมรรถวิสัย ความบกพร่องทางร่างกาย และการตั้งใจ

4. การเขียน

การสอนเขียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้มีทักษะในการเขียน เขียนได้ถูกต้องสวยงาม สื่อความหมายได้ สามารถคิดลำดับเหตุการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่เขียน มีนิสัยที่ดีในการเขียน รักการเขียนและนำการเขียนไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2550 : ภาคผนวก 2/8) ได้ให้ความหมายการเขียนว่าหมายถึง การสื่อสารด้วยตัวอักษรเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ประสบการณ์ ข่าวสารและจินตนาการ โดยการใช้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมตามหลักการใช้ภาษาและตรงตามเจตนาของผู้เขียน

วรรณิ โสมประยูร (2544 : 139) ให้ความหมายของการเขียนว่าเป็นเครื่องมือการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของบุคคลออกมาเป็นสัญลักษณ์หรือตัวอักษร เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นได้เข้าใจได้ เพราะการเขียนเป็นทักษะการส่งออกตามหลักของภาษาศิลป์จาก ความหมายของการเขียนดังกล่าว ทำให้มองเห็นความสำคัญของการเขียนว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เช่นนักเรียนใช้การเขียนบันทึกความรู้ ทำแบบฝึกหัดและตอบข้อสอบ บุคคลทั่วไปใช้การเขียนเพื่อเขียนจดหมาย ทำสัญญา พิณยกรรม การค้าประกัน เป็นต้น

การสะกดคำเป็นสาขาหนึ่งของการเขียนและเป็นทักษะที่สำคัญทางภาษาที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาของมนุษย์ซึ่ง ไพฑูลย์ มุลติ (2546 : 25) ได้อธิบายความหมายของการเขียนสะกดคำคือการจัดเรียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ให้เป็นคำที่มีความหมาย และถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน และสามารถนำคำดังกล่าวไปใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้

นงเยาว์ เลี่ยมขุนทด (2547 : 22) ได้ให้ความหมายของการเขียน คือกระบวนการคิดที่ถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรและถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษาสามารถสื่อสารกันได้

การเขียนสะกดคำมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตประจำวัน และความเป็นอยู่ของบุคคลในปัจจุบัน เพราะการเขียนสะกดคำที่ถูกต้องจะช่วยให้ผู้เขียน อ่านและเขียนหนังสือได้ถูกต้อง สื่อความหมายได้แจ่มชัดและมีความมั่นใจในการเขียนทำให้ผลงานที่เขียนมีคุณค่าเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังอาจจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพการศึกษาของบุคคลนั้นอีกด้วย

4.1 ปัญหาของการเขียน

การเขียนสะกดคำ เป็นปัญหาที่สำคัญของนักเรียนและครูสอนภาษาไทยเป็นอย่างมาก และจากการศึกษาพบว่า สาเหตุของการเขียนสะกดคำผิดมี ดังนี้

กรรณิการ์ พวงเกษม (2533 : 31-33) ได้อธิบายถึงปัญหาในการสอนเขียน มีหลายลักษณะดังนี้

1. การเขียนพยัญชนะ สระและคำไม่ได้ มักเป็นนักเรียนที่เริ่มต้นเรียนได้แก่
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2. การสะกดคำผิด เช่น วางวรรณยุกต์ไม่ถูกที่ คำพ้องเสียง เขียนคำที่ใช้
ตัวสะกดไม่ตรงมาตราตัวสะกดผิด เขียนคำที่มีตัวการันต์ผิด คำที่สระเสียงสั้นและเสียงยาวเขียนสลับกัน
เขียนคำควบล้ำผิด เขียนพยัญชนะบางตัวในคำเบียดกัน บางตัวห่างออกไป และเขียนคำที่มาจาก
ภาษาต่างประเทศผิด

3. เว้นวรรคตอนย่อหน้าไม่ถูกต้อง

4. ใช้คำไม่เหมาะสม นำภาษาพูดมาใช้เป็นภาษาเขียน

5. เขียนคำที่ใช้อักษรย่อไม่ถูกต้อง

6. ลำดับความคิดในการเขียนไม่ได้

7. ลายมืออ่านยาก

8. ไม่มีความคิดในการเขียน

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า ปัญหาที่สำคัญของการเขียนสะกดคำผิดขึ้นอยู่กับครูผู้สอนตัว
นักเรียนเองและวิธีการสอนของครู ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรตระหนักถึงปัญหาเหล่านั้นเป็นสำคัญ

เชน (Shane. 1961 : 71) ให้ความเห็นว่าสาเหตุการเขียนสะกดคำผิด มีปัญหา
หลายทางและแบ่งได้เป็น 2 สาเหตุ คือ ปัญหาโดยทั่วไป ซึ่งเกี่ยวกับนักเรียนไม่พัฒนาความสามารถ
ของตนเอง มีความสนใจน้อยและปัญหาเฉพาะบุคคลนั้นเกี่ยวกับความบกพร่องทางสายตา
ความสามารถในการอ่านออกเสียง ความสามารถทางสมอง และใช้ภาษา 2 ภาษาในขณะเดียวกัน

ฟิทซ์เจอร์ลด์ (Fitzgerald. 1964 : 245) กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีปัญหา
ในการเขียนสะกดคำผิดว่า มีสาเหตุมาจากนักเรียนไม่สนใจต่อการสะกดคำและวิธีสอนของครูไม่มี
ประสิทธิภาพ เช่น ครูไม่เตรียมการสอน นักเรียนไม่ได้รับการสอนสะกดคำที่ถูกต้อง ไม่รู้วิธีการสะกดคำ
จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการเขียนสะกดคำผิดเกิดจากหลายสาเหตุ
สรุปได้ ดังนี้

1. ความบกพร่องจากสภาพร่างกายของนักเรียน เช่น สุขภาพไม่สมบูรณ์ มีความ
บกพร่องด้านการได้ยิน การพูด และสายตา
2. นักเรียนขาดการสังเกต ไม่พิจารณาถึงหลักเกณฑ์การเขียนให้รอบคอบ
3. นักเรียนพบเห็นคำที่เขียนผิดบ่อยจากสื่อมวลชนต่าง ๆ
4. วุฒิภาวะและสมองของนักเรียน
5. นักเรียนเขียนสะกดคำโดยเทียบเสียงกับภาษาถิ่น ทำให้เขียนสะกดผิด
6. นักเรียนไม่รู้หลักภาษาไทย ไม่ทราบความหมายของคำ
7. ครูขาดความเอาใจใส่ในการตรวจงานเขียนของนักเรียน เมื่อพบคำผิดไม่แก้ไขให้
8. ครูไม่ตระหนักถึงความสำคัญในการสอนให้นักเรียนเขียนสะกดคำ จึงทำให้นักเรียน
ไม่ได้รับแรงจูงใจในการฝึกเขียนสะกดคำ

4.2 ความสำคัญของการสอนเขียน

การเขียนนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการสื่อความหมาย อย่างหนึ่งของมนุษย์ สามารถตรวจสอบได้และคงทนถาวร ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ความสำคัญของการเขียนไว้ดังนี้

เรวัตี อาษานาม (2537 : 151) ได้สรุปความสำคัญของการเขียนไว้ ดังนี้ คือเด็กที่มีความสามารถในการอ่านและประสบความสำเร็จในการเขียนมาก จะมีจินตนาการในการใช้ภาษาได้ดี เพราะได้มีโอกาสเรียนรู้แนวทางการใช้คำต่างๆ จากสำนวนภาษาในหนังสือต่างๆ ที่อ่านพบ โดยปกติครูมักสอนให้เด็กอ่านได้ก่อนจึงให้เขียนคำที่ตนอ่านได้แต่ทักษะในการเขียนเป็นทักษะที่สลับซับซ้อนกว่าทักษะอื่น เด็กจึงจำเป็นต้องมีความพร้อมโดยฝึกทักษะการฟัง การพูด และการอ่านได้ก่อนแล้วจึงเริ่มทักษะการเขียน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 มุ่งเน้นทักษะพื้นฐานในการเขียนและช่วยทำให้เขียนด้วยความสนุกสนาน ไม่เบื่อโดยจัดกิจกรรมต่างๆ ให้ฝึกจากง่ายไปหายากและให้สัมพันธ์กับการพูดและอ่าน

4.3 จุดมุ่งหมายของการเขียน

วรรณิ โสมประยูร (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. 2549 : 103) ได้อธิบาย จุดมุ่งหมาย การสอนภาษาไทย ดังนี้

1. เพื่อคัดลายมือหรือเขียนให้ถูกต้องตามลักษณะตัวอักษรให้เป็นระเบียบชัดเจนหรือ เข้าใจง่าย
2. เพื่อเป็นการฝึกทักษะการเขียนให้พัฒนาองกงามขึ้นตามควรแก่วัย
3. เพื่อให้การเขียนสะกดคำถูกต้องตามอักขรวิธี เขียนวรรคตอนถูกต้อง
4. เพื่อให้รู้จักภาษาเขียนที่ดี มีคุณภาพเหมาะสมกับบุคคลและโอกาส
5. เพื่อให้สามารถรวบรวมและลำดับความคิด แล้วจัดบันทึก สรุปและย่อใจความเรื่องที่อ่านหรือฟังได้
6. เพื่อให้สามารถสังเกตจดจำและเลือกเฟ้นถ้อยคำหรือสำนวนโวหารให้ถูกต้อง
7. เพื่อให้มีทักษะการเขียนประเภทต่างๆ
8. เพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
9. เพื่อให้เห็นความสำคัญและคุณค่าของการเขียนว่ามีประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพการศึกษาหาความรู้และอื่นๆ

5. แบบฝึกทักษะ

5.1 ความหมายและความสำคัญของแบบฝึกทักษะ

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 53) ได้สรุปความสำคัญของแบบฝึกทักษะว่าแบบฝึกทักษะมีความสำคัญต่อผู้เรียนไม่น้อย ในการที่จะช่วยส่งเสริมสร้างทักษะให้กับผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจได้เร็วขึ้น ชัดเจนขึ้น กว้างขวางขึ้นทำให้การสอนของครูและการเรียนของนักเรียนประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

ไพฑูริย์ มูลดี (2546 : 48) ได้สรุปความหมายของแบบฝึกทักษะ คือชุดฝึกการเรียนรู้ที่ครูสร้างขึ้นให้นักเรียนได้ทบทวนเนื้อหาที่เรียนรู้อีกแล้วเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และช่วยเพิ่มทักษะความชำนาญและฝึกกระบวนการคิดให้มากขึ้น ทั้งยังมีประโยชน์ในการลดภาระการสอนให้กับครู อีกทั้ง

พัฒนาความสามารถของผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนสามารถมองเห็นความก้าวหน้าจากผลการเรียนรู้ของตนเองได้

คมขำ แสนกล้า (2547 : 32) ได้สรุปความสำคัญของแบบฝึกหัดว่า แบบฝึกหัดทักษะเป็นส่วนสำคัญในการเรียนการสอน เพราะถ้าขาดแบบฝึกหัดทักษะเพื่อใช้ในการฝึกฝนทักษะความรู้ต่างๆ หลังจากเรียนไปแล้ว เด็กก็อาจจะลืมเลือนความรู้ที่เรียนไปได้ ซึ่งอาจส่งผลให้นักเรียนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ฐานิยา อมรพลัง (2548 : 75) ได้สรุปถึงความหมายของแบบฝึกหัดทักษะ คือ งานกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่ครูจัดให้นักเรียนได้ฝึกหัดกระทำ เพื่อทบทวนฝึกฝนเนื้อหาความรู้ต่างๆ ที่ได้เรียนไปแล้วให้เกิดความจำ จนสามารถปฏิบัติได้ด้วยความชำนาญ และให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

วรรณภา ไชยวรรณ (2549 : 40) ได้สรุปความหมายและความสำคัญของแบบฝึกหัดว่า แบบฝึกหัด คือ แบบฝึกหัด หรือชุดฝึกหัดที่ครูจัดให้นักเรียน เพื่อให้มีทักษะเพิ่มขึ้นหลังจากที่ได้เรียนรู้เรื่องนั้นๆ มาบ้างแล้ว โดยแบบฝึกหัดต้องมีทิศทางตรงตามจุดประสงค์ ประกอบกิจกรรมที่น่าสนใจและสนุกสนาน

อนิษฐ์ กรไกร (2549 : 18) ได้สรุปความหมายของแบบฝึกหัดทักษะไว้ว่า แบบฝึกหัด-ทักษะ หมายถึง สื่อที่สร้างขึ้นเพื่อเสริมสร้างทักษะให้แก่ผู้เรียน มีลักษณะเป็นแบบฝึกหัดที่มีกิจกรรมให้นักเรียนทำโดยมีการทบทวนสิ่งที่เรียนผ่านมาแล้วจากบทเรียน ให้เกิดความเข้าใจและเป็นการฝึกทักษะและแก้ไขในจุดบกพร่องเพื่อให้นักเรียนได้มีความสามารถและศักยภาพยิ่งขึ้นเข้าใจบทเรียนดีขึ้น

พินิจ จันทร์ซ้าย (2546 : 90) กล่าวถึงแบบฝึกหัดทักษะว่า หมายถึง งาน กิจกรรม หรือประสบการณ์ที่ครูผู้สอนจัดให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติเพื่อทบทวนความรู้ที่เรียนมาแล้วนำมาปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมายและความสำคัญของแบบฝึกหัดแล้วพอสรุปได้ว่า แบบฝึกหัด หมายถึง ชุดฝึกหัดที่ครูสร้างขึ้นให้นักเรียนได้ทบทวนเนื้อหาที่เรียนรู้อยู่มาแล้วเพื่อสร้างความเข้าใจ และช่วยเพิ่มทักษะความชำนาญและฝึกกระบวนการคิดให้มากขึ้น ทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียน ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่นและสามารถประเมินผลของตนเองได้ ทั้งยังมีประโยชน์ช่วยลดภาระการสอนของครู และยังช่วยพัฒนาตามความแตกต่าง

5.2 ลักษณะของแบบฝึกหัดที่ดี

แบบฝึกหัดเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างทักษะให้แก่ผู้เรียน การสร้างแบบฝึกหัดให้มีประสิทธิภาพจึงจำเป็นต้องศึกษาองค์ประกอบและลักษณะของแบบฝึกหัดเพื่อใช้ให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 60 -61) ได้สรุปลักษณะของแบบฝึกหัดที่ดีควรคำนึงถึงหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง ความครอบคลุม ความสอดคล้องกับเนื้อหา รูปแบบน่าสนใจ และคำสั่งชัดเจน และได้สรุปลักษณะของแบบฝึกหัดไว้ดังนี้

1. ใช้หลักจิตวิทยา
2. สำนวนภาษาไทย
3. ให้ความหมายต่อชีวิต
4. คิดได้เร็วและสนุก
5. ปลุกความน่าสนใจ
6. เหมาะสมกับวัยและความสามารถ
7. อาจศึกษาได้ด้วยตนเอง

และได้แนะนำให้ผู้สร้างแบบฝึกหัดให้ยึดลักษณะของแบบฝึกหัดไว้ดังนี้

1. แบบฝึกหัดที่ดีควรมีความชัดเจนทั้งคำสั่งและวิธีทำคำสั่งหรือตัวอย่างวิธีทำที่ใช้ไม่ควรยาวเกินไป เพราะจะทำให้เข้าใจยาก ควรปรับให้ง่ายเหมาะสมกับผู้ใช้นี้เพื่อให้นักเรียนสามารถศึกษาด้วยตนเองได้ถ้าต้องการ
2. แบบฝึกหัดที่ดีควรมีความหมายต่อผู้เรียนและตรงตามจุดมุ่งหมายของการฝึกลงทุนน้อยใช้ได้นานๆ และทันสมัยอยู่เสมอ
3. ภาษาและภาพที่ใช้ในแบบฝึกหัดควรเหมาะสมกับวัยและพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน
4. แบบฝึกหัดที่ดีควรแยกฝึกเป็นเรื่องๆ แต่ละเรื่องไม่ควรยาวเกินไปแต่ควรมีกิจกรรมหลายรูปแบบ เพื่อเร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจและไม่น่าเบื่อหน่ายในการทำ และเพื่อฝึกทักษะใดทักษะหนึ่งจนเกิดความชำนาญ
5. แบบฝึกหัดที่ดีควรมีทั้งแบบกำหนดให้โดยเสรี การเลือกใช้คำ ข้อความหรือรูปภาพในแบบฝึกหัด ควรเป็นสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคยและตรงกับความสนใจของนักเรียนเพื่อว่าแบบฝึกหัดที่สร้างขึ้นจะได้ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินและพอใจแก่ผู้ใช้ ซึ่งตรงกับหลักการเรียนรู้ได้เร็วในการกระทำที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ
6. แบบฝึกหัดที่ดีควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองให้รู้จักค้นคว้ารวบรวมสิ่งที่พบเห็นบ่อยๆ หรือที่ตนเองเคยใช้จะทำให้เด็กสนใจเรื่องนั้นๆ มากยิ่งขึ้นและจะรู้จักความรู้ในชีวิตประจำวันอย่างถูกต้อง มีหลักเกณฑ์และมองเห็นว่าสิ่งที่เขาได้ฝึกฝนนั้นมีความหมายต่อเขาตลอดไป
7. แบบฝึกหัดที่ดีควรจะสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันหลายๆด้าน เช่น ความต้องการ ความสนใจ ความพร้อม ระดับสติปัญญาและประสบการณ์ ฯลฯ ฉะนั้นการทำแบบฝึกหัดแต่ละเรื่อง ควรจัดทำให้มากพอและมีทุกระดับ ตั้งแต่ง่าย ปานกลางจนถึงระดับค่อนข้างยาก เพื่อว่าทั้งเด็กเก่ง กลาง และอ่อนจะได้เลือกทำได้ตามความสามารถ ทั้งนี้เพื่อให้เด็กทุกคนประสบความสำเร็จ ในการทำแบบฝึกหัด
8. แบบฝึกหัดที่ดีควรสามารถเร้าความสนใจของนักเรียนได้ตั้งแต่หน้าปกไปจนถึงหน้าสุดท้าย
9. แบบฝึกหัดที่ดีควรได้รับการปรับปรุงไปคู่กับหนังสือแบบเรียนอยู่เสมอและควรใช้ได้ทั้งในและนอกบทเรียน

10. แบบฝึกหัดที่ดีควรเป็นแบบที่สามารถประเมิน และจำแนกความเจริญงอกงามของเด็กได้ด้วย

ฐานิยา อมรพลัง (2548 : 78) ได้เสนอลักษณะที่ดีของแบบฝึก คือ แบบฝึกที่เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก มีรูปภาพประกอบ มีรูปแบบน่าสนใจ หลากหลายรูปแบบ โดยอาศัยหลักจิตวิทยาในการจัดกิจกรรมหรือจัดแบบฝึกให้สนุก ใช้ภาษาเหมาะสมกับวัย และ ระดับชั้นของนักเรียน มีคำสั่ง คำชี้แจงสั้น ชัดเจน เข้าใจง่าย มีตัวอย่างประกอบ มีการจัดกิจกรรม การฝึกที่เร้าความสนใจ และแบบฝึกนั้นควรทันสมัยอยู่เสมอ

วรรณภา ไชยวรรณ (2549 : 43) ได้อธิบายถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดี คือ ควรมีความหลากหลายรูปแบบ เพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย และต้องมีลักษณะที่เร้า ยั่วยุ จูงใจ ได้ให้คิดพิจารณา ได้ศึกษาค้นคว้าจนเกิดความรู้ ความเข้าใจทักษะ แบบฝึกควรมีภาพดึงดูดความสนใจเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีเนื้อหาพอเหมาะ

ถวัลย์ มาศจรัส และคณะ (2550 : 20) ได้อธิบายถึงลักษณะของแบบฝึกหัดและแบบฝึกทักษะที่ดีไว้ว่า ดังนี้

1. จุดประสงค์

1.1 จุดประสงค์ชัดเจน

1.2 สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะตามสาระการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้

2. เนื้อหา

2.1 ถูกต้องตามหลักวิชา

2.2 ใช้ภาษาเหมาะสม

2.3 มีคำอธิบายและคำสั่งที่ชัดเจน ง่ายต่อการปฏิบัติตาม

2.4 สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ นำผู้เรียนสู่การสรุปความคิดรวบยอด และหลักการสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.5 เป็นไปตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.6 มีคำถามและกิจกรรมที่ทำทาส่งเสริมทักษะกระบวนการเรียนรู้ของธรรมชาติวิชา

2.7 มีกลยุทธ์การนำเสนอและการตั้งคำถามที่ชัดเจน น่าสนใจปฏิบัติได้ สามารถให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงการเรียนได้อย่างต่อเนื่อง

ผู้วิจัยพอสรุปลักษณะของแบบฝึกที่ดีได้ว่า แบบฝึกที่ดีและมีประสิทธิภาพ ช่วยทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการฝึกทักษะได้เป็นอย่างดี และแบบฝึกที่ดีเปรียบเสมือนผู้ช่วยที่สำคัญของครู ทำให้ครูลดภาระการสอนลงได้ ทำให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถของตนเองเพื่อความมั่นใจในการเรียนได้เป็นอย่างดี ดังนั้นครูยังจำเป็นต้องศึกษาเทคนิควิธีการ ขั้นตอนในการฝึกทักษะต่างๆ มีประสิทธิภาพที่สุด

อันส่งผลให้ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะต่างๆ ได้อย่างเต็มที่และแบบฝึกที่ดีนั้นจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลายๆด้าน ตรงตามเนื้อหา เหมาะสมกับวัย เวลา ความสามารถ ความสนใจ และสภาพปัญหาของผู้เรียน

5.3 ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

ไพฑูรย์ มุลดี (2546 : 52) ได้อธิบายประโยชน์ของแบบฝึกไว้ดังนี้ คือ แบบฝึกมีความสำคัญ และจำเป็นต่อการเรียนทักษะทางภาษามาก เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในบทเรียนได้ดีขึ้นสามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียนและคำศัพท์ต่างๆ ได้คงทน ทำให้เกิดความสุขสนุกสนานในขณะที่เรียน ทราบความก้าวหน้าของตนเอง สามารถนำแบบฝึกมาทบทวนเนื้อหาเดิมด้วยตนเองได้ นำมาวัดผลการเรียนหลังจากที่เรียนแล้ว ตลอดจนสามารถทราบข้อบกพร่องของนักเรียนและนำไปปรับปรุงแก้ไขได้ทันที ซึ่งจะมีผลทำให้ครูประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายและลดภาระได้มาก และยังให้นักเรียนนำภาษาไปใช้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย

วรรณภา ไชยวรรณ (2549 : 41) ได้อธิบายถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้ว่า แบบฝึกช่วยในการฝึกหรือเสริมทักษะทางภาษา การใช้ภาษาของนักเรียนสามารถนำมาฝึกซ้ำทบทวนบทเรียน และผู้เรียนสามารถนำไปทบทวนด้วยตนเอง จดจำเนื้อหาได้คงทน มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย แบบฝึกถือเป็นอุปกรณ์การสอนอย่างหนึ่งซึ่งสามารถทดสอบความรู้ วัดผลการเรียนหรือประเมินผลการเรียนก่อนและหลังเรียนได้เป็นอย่างดี ทำให้ครูทราบปัญหาข้อบกพร่องของผู้เรียนเฉพาะจุดได้ นักเรียนทราบความก้าวหน้าของตนเอง ครูประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายและลดภาระได้มาก

ถวัลย์ มาศจรัส และคณะ (2550 : 21) ได้อธิบายถึงประโยชน์ของแบบฝึกหัดและแบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นในเรื่องของการแก้ปัญหา และการพัฒนาในการจัดการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้และสามารถเรียนรู้ได้ โดยสรุปได้ดังนี้

1. เป็นสื่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน
2. ผู้เรียนมีสื่อสำหรับฝึกทักษะด้านการอ่าน การคิด การคิดวิเคราะห์ และการเขียน
3. เป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับการแก้ปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน
4. พัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติด้านต่างๆ ของผู้เรียน

จากประโยชน์ของแบบฝึกที่กล่าวมา สรุปได้ว่า แบบฝึกที่ดีและมีประสิทธิภาพช่วยทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จ ในการฝึกทักษะได้เป็นอย่างดี

สุวิทย์ มุลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 53 - 54) ได้สรุปประโยชน์ของแบบฝึกทักษะได้ดังนี้

1. ทำให้เข้าใจบทเรียนดีขึ้น เพราะเป็นเครื่องอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้
2. ทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียน
3. ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่นและสามารถประเมินผลของตนเองได้
4. ฝึกให้เด็กทำงานตามลำพัง โดยมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย

5. ช่วยลดภาระครู
6. ช่วยให้เด็กฝึกฝนได้อย่างเต็มที่
7. ช่วยพัฒนาตามความแตกต่างระหว่างบุคคล
8. ช่วยเสริมให้ทักษะคงทน ซึ่งลักษณะการฝึกเพื่อช่วยให้เกิดผลดังกล่าวนี้ได้แก่
  - 8.1 ฝึกทันทีหลังจากที่เด็กได้เรียนรู้ในเรื่องนั้นๆ
  - 8.2 ฝึกซ้ำหลายๆ ครั้ง
  - 8.3 เน้นเฉพาะในเรื่องที่ผิด
9. เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากจบบทเรียนในแต่ละครั้ง
10. ใช้เป็นแนวทางเพื่อทบทวนด้วยตนเอง
11. ช่วยให้ครูมองเห็นจุดเด่นหรือปัญหาต่างๆของเด็กได้ชัดเจน
12. ประหยัดค่าใช้จ่ายแรงงานและเวลาของครู

ผู้วิจัย ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับประโยชน์ของแบบฝึกทักษะแล้ว พอสรุปได้ว่าแบบฝึกมีความสำคัญ และจำเป็นต่อการเรียนทักษะทางภาษามาก เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น สามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียนและคำศัพท์ต่างๆ ได้คงทน ทำให้เกิดความสนุกสนาน ในขณะที่เรียน ทราบความก้าวหน้าของตนเอง และครูมองเห็นจุดเด่นหรือปัญหาต่างๆ ของเด็กได้ชัดเจน สามารถนำแบบฝึกทักษะมาทบทวนเนื้อหาเดิมด้วยตนเอง ตลอดจนสามารถทราบข้อบกพร่องของนักเรียนและนำไปปรับปรุงได้ทันที ซึ่งจะมีผลทำให้ครูประหยัดเวลา ประหยัดค่าใช้จ่าย

5.4 หลักการสร้างแบบฝึก

วรรณภา ไชยวรรณ (2549 : 45) ได้สรุปหลักการสร้างแบบฝึกทักษะดังนี้

1. ความใกล้ชิด คือ ถ้าใช้สิ่งเร้าและการตอบสนองเกิดขึ้นในเวลาใกล้เคียงกันจะสร้างความพอใจให้กับผู้เรียน
2. การฝึก คือ การให้นักเรียนได้ทำซ้ำ ๆ เพื่อช่วยสร้างความรู้ ความเข้าใจที่แม่นยำ
3. กฎแห่งผล คือ การที่ผู้เรียนได้ทราบผลการทำงานของตนเองด้วยการเฉลยคำตอบจะช่วยให้ผู้เรียนทราบข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไขและเป็นการสร้างความพอใจแก่ผู้เรียน
4. การจูงใจ คือ การสร้างแบบฝึกเรียงลำดับ จากแบบฝึกง่ายและสั้นไปสู่แบบฝึกเรื่องที่ยากและยาวขึ้น ควรมีภาพประกอบและมีหลายรส หลายรูปแบบ

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 54 - 55) ได้สรุปหลักในการสร้างแบบฝึกว่าต้องมีการกำหนดเงื่อนไขที่จะช่วยให้ผู้เรียนทุกคนสามารถผ่านลำดับขั้นตอนของทุกหน่วยการเรียนรู้ได้ ถ้านักเรียนได้เรียนตามอัตราการเรียนของตนก็จะทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จมากขึ้น

5.5 ส่วนประกอบของแบบฝึก

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 61 - 62) ได้กำหนดส่วนประกอบของแบบฝึกทักษะได้ดังนี้

1. คู่มือการใช้แบบฝึก เป็นเอกสารสำคัญประกอบการใช้แบบฝึก ว่าใช้เพื่ออะไรและมีวิธีใช้อย่างไร เช่น ใช้เป็นงานฝึกทำยบทเรียน ใช้เป็นการบ้าน หรือใช้สอนซ่อมเสริมประกอบด้วย

- ส่วนประกอบของแบบฝึก จะระบุว่าในแบบฝึกชุดนี้ มีแบบฝึกทั้งหมดกี่ชุด อะไรบ้าง และมีส่วนประกอบอื่นๆ หรือไม่ เช่น แบบทดสอบ หรือแบบบันทึกผลการประเมิน
- สิ่งที่ครูหรือนักเรียนต้องเตรียม (ถ้ามี) จะเป็นการบอกให้ครูหรือนักเรียนเตรียมตัวให้พร้อมล่วงหน้าก่อนเรียน
- จุดประสงค์ในการใช้แบบฝึก
- ขั้นตอนในการใช้ บอกข้อตามลำดับการใช้ และอาจเขียนในรูปแบบของแนวการสอนหรือแผนการสอนจะชัดเจนยิ่งขึ้น

- เฉลยแบบฝึกในแต่ละชุด

2. แบบฝึก เป็นสื่อที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนฝึกทักษะ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ถาวรควรมีองค์ประกอบ ดังนี้

- ชื่อชุดฝึกในแต่ละชุดย่อย
- จุดประสงค์
- คำสั่ง
- ตัวอย่าง
- ชุดฝึก
- ภาพประกอบ
- ข้อทดสอบก่อนและหลังเรียน
- แบบประเมินบันทึกผลการใช้

5.6 รูปแบบการสร้างแบบฝึก

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 62 - 64) ได้เสนอแนะรูปแบบการสร้างแบบฝึก โดยอธิบายว่าการสร้างแบบฝึกรูปแบบก็เป็นสิ่งสำคัญในการที่จะจูงใจให้ผู้เรียนได้ทดลองปฏิบัติแบบฝึกจึงควรมีรูปแบบที่หลากหลาย มิใช่ใช้แบบเดียวจะเกิดความจำเจน่าเบื่อหน่าย ไม่ท้าทายให้อยากรู้อยากลองจึงขอเสนอรูปแบบที่เป็นหลักใหญ่ไว้ก่อน ส่วนผู้สร้างจะนำไปประยุกต์ใช้ปรับเปลี่ยนรูปแบบอื่นๆ ก็แล้วแต่เทคนิคของแต่ละคน ซึ่งจะเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก ดังนี้

1. แบบถูกผิด เป็นแบบฝึกที่เป็นประโยคบอกเล่า ให้ผู้เรียนอ่านแล้วใส่เครื่องหมายถูกหรือผิดตามดุลยพินิจของผู้เรียน

2. แบบจับคู่ เป็นแบบฝึกที่ประกอบด้วยตัวคำถามหรือตัวปัญหา ซึ่งเป็นตัวยืนไว้ในสมุดข่อยมือ โดยมีที่ว่างไว้หน้าข้อเพื่อให้ผู้เรียนเลือกหาคำตอบที่กำหนดไว้ในสมุดข่อยมาจับคู่กับคำถามให้สอดคล้องกัน โดยใช้หมายเลขหรือรหัสคำตอบไปวางไว้ที่ว่างหน้าข้อความหรือจะใช้การโยงเส้นก็ได้

3. แบบเติมคำหรือเติมข้อความ เป็นแบบฝึกที่มีข้อความไว้ให้ แต่จะเว้นช่องว่างไว้ให้ผู้เรียนเติมคำหรือข้อความที่ขาดหายไป ซึ่งคำหรือข้อความที่นำมาเติมอาจให้เติมอย่างอิสระหรือกำหนดตัวเลือกให้เติมก็ได้

4. แบบหมายตัวเลือก เป็นแบบฝึกเชิงแบบทดสอบ โดยจะมี 2 ส่วน คือส่วนที่เป็นคำถาม ซึ่งจะต้องเป็นประโยคคำถามที่สมบูรณ์ ชัดเจนไม่คลุมเครือ ส่วนที่ 2 เป็นตัวเลือก คือคำตอบซึ่งอาจจะมี 3-5 ตัวเลือกก็ได้ ตัวเลือกทั้งหมดจะมีตัวเลือกที่ถูกที่สุดเพียงตัวเลือกเดียวส่วนที่เหลือเป็นตัวเลือก

5. แบบอัตนัย คือความเรียงเป็นแบบฝึกที่ตัวคำถาม ผู้เรียนต้องเขียนบรรยายตอบอย่างเสรีตามความรู้ความสามารถ โดยไม่จำกัดคำตอบ แต่จำกัดคำตอบ แต่จำกัดในเรื่องเวลา อาจใช้คำถามในรูปต่างๆ ไป หรือเป็นคำสั่งให้เขียนเรื่องราวต่างๆ ก็ได้

5.7 ขั้นตอนการสร้างแบบฝึก

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 65) ได้เสนอแนะการสร้างแบบฝึกว่า ขั้นตอนการสร้างแบบฝึก จะคล้ายคลึงกับการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาประเภทอื่นๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น
    - ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะทำการสอน
    - ปัญหาการผ่านจุดประสงค์ของนักเรียน
    - ผลจากการสังเกตพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
    - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  2. ศึกษารายละเอียดในหลักสูตร เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์และกิจกรรม
  3. พิจารณาแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากข้อ 1 โดยการสร้างแบบฝึก และเลือกเนื้อหาในส่วนที่จะสร้างแบบฝึกนั้นว่าจะทำเรื่องใดบ้าง กำหนดเป็นโครงเรื่องไว้
  4. ศึกษารูปแบบของการสร้างแบบฝึกจากเอกสารตัวอย่าง
  5. ออกแบบชุดฝึกแต่ละชุดให้มีรูปแบบที่หลากหลายน่าสนใจ
  6. ลงมือสร้างแบบฝึกในแต่ละชุด พร้อมทั้งข้อทดสอบก่อนและหลังเรียนให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้
  7. ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
  8. นำไปทดลองใช้ แล้วบันทึกผลเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง
  9. ปรับปรุงจนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
  10. นำไปใช้จริงและเผยแพร่ต่อไป
- ถวัลย์ มาศจรัส และคณะ (2550 : 21) ได้อธิบายขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะ

ดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหาสาระสำหรับการจัดทำแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะ
2. วิเคราะห์เนื้อหาสาระโดยละเอียดเพื่อกำหนดจุดประสงค์ในการจัดทำ
3. ออกแบบการจัดทำแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะตามจุดประสงค์
4. สร้างแบบฝึกหัด และแบบฝึกทักษะและส่วนประกอบอื่นๆ เช่น
  - 4.1 แบบทดสอบก่อนฝึก
  - 4.2 บัตรคำสั่ง
  - 4.3 ขั้นตอนกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ
  - 4.4 แบบทดสอบหลังฝึก
5. นำแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
6. ปรับปรุงพัฒนาให้สมบูรณ์

5.8 แนวคิดหลักการที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ

ออกนิษฐ์ กรไกร (2549 : 17) ได้ดำเนินการสร้างแบบฝึกทักษะ ยึดหลักให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ในความคาดหวัง ต้องการให้เด็กที่ใช้แบบฝึกทักษะมีพฤติกรรม ดังนี้

1. Active Responding ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างกระฉับกระเฉง ไม่ว่าจะป็นคิดในใจหรือแสดงออกมาด้วยการพูดหรือเขียน นักเรียนอาจเขียนรูปภาพเติมคำแต่งประโยคหรือหาคำตอบในใจ

2. Minimal Error ในการเรียนแต่ละครั้งเราหวังว่า นักเรียนจะตอบคำถามได้ถูกต้องเสมอ แต่ในกรณีที่นักเรียนตอบคำถามผิด นักเรียนควรมีโอกาสฝึกฝนและเรียนรู้ในสิ่งที่เขาทำผิดเพื่อไปสู่คำตอบที่ถูกต้องต่อไป

3. Knowledge of Results เมื่อนักเรียนสามารถตอบถูกต้องเขาควรได้รับเสริมแรง ถ้านักเรียนตอบผิดเขาควรได้รับการชี้แจง และให้โอกาสที่จะแก้ไขให้ถูกต้องเช่นเดียวกับประสบการณ์ที่เป็นความสำเร็จสำหรับมนุษย์แล้ว เพียงได้รู้ว่าทำอะไรสำเร็จก็ถือเป็นการเสริมแรงในตัวเอง

4. Small Step การเรียนจะต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ไปทีละน้อยด้วยตนเอง โดยให้ความรู้ตามลำดับขั้นและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใคร่ครวญตามซึ่งจะเป็นผลดีต่อการเรียนรู้ของเด็กอย่างมาก แม้ที่เรียนอ่อนก็จะสามารถเรียนได้

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 54 - 55) ได้อธิบายแนวคิดและหลักการสร้างแบบฝึกหัดว่า การศึกษาในเรื่องจิตวิทยาการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่ผู้สร้างแบบฝึกหัดควรละเลย เพราะการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ต้องขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ของจิตและพฤติกรรมที่ตอบสนองนานาประการ โดยอาศัยกระบวนการที่เหมาะสมและเป็นวิธีที่ดีที่สุด การศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้จากข้อมูลที่นักจิตวิทยาได้ทำการค้นพบ และทดลองไว้แล้ว สำหรับการสร้างแบบฝึกหัดในส่วนที่มีความสัมพันธ์กันดังนี้

1. ทฤษฎีการลองถูกลองผิดของธอร์นไดค์ ซึ่งได้สรุปเป็นกฎเกณฑ์
การเรียนรู้ 3 ประการ คือ

- 1.1 กฎความพร้อม หมายถึง การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลพร้อมที่จะกระทำ
- 1.2 กฎผลที่ได้รับ หมายถึง การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเพราะบุคคลกระทำซ้ำง่าย
- 1.3 กฎการฝึกหัด หมายถึง การฝึกหัดให้บุคคลทำกิจกรรมต่างๆ นั้น ผู้ฝึกจะต้องควบคุมและจัดสภาพการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของตนเอง บุคคลจะถูกกำหนดลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออก

ดังนั้น ผู้สร้างแบบฝึกจึงจะต้องกำหนดกิจกรรมตลอดจนคำสั่งต่างๆ ในแบบฝึก
ให้ผู้ฝึกได้แสดงพฤติกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ผู้สร้างต้องการ

2. ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมของสกินเนอร์ ซึ่งมีความเชื่อว่า สามารถควบคุมบุคคลให้ทำตามความประสงค์หรือแนวทางที่กำหนดโดยไม่ต้องคำนึงถึงความรู้สึกทางด้านจิตใจของบุคคลผู้นั้นว่าจะรู้สึกนึกคิดอย่างไร เขาจึงได้ทดลองและสรุปว่าบุคคลสามารถเรียนรู้ด้วยการกระทำโดยมีการเสริมแรงเป็นตัวการ เป็นบุคคลตอบสนองการเร้าของสิ่งเร้าควบคุมกันในช่วงเวลาที่เหมาะสม สิ่งเร้านั้นจะรักษาระดับหรือเพิ่มการตอบสนองให้เข้มข้น

3. วิธีการสอนของกาเย่ ซึ่งมีความเห็นว่าการเรียนรู้มีลำดับขั้น และผู้เรียนจะต้องเรียนรู้เนื้อหาที่ง่ายไปหายาก การสร้างแบบฝึก จึงควรคำนึงถึงการฝึกตามลำดับจากง่ายไปหายาก

4. แนวคิดของบลูม ซึ่งกล่าวถึงธรรมชาติของผู้เรียนแต่ละคนว่ามีความแตกต่างกัน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาในหน่วยย่อยต่างๆ ได้โดยใช้เวลาเรียนที่แตกต่างกัน

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

มะลิ อัจฉริยะ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการพัฒนาแบบฝึกภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกด แม่กน แม่กด แม่กบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการทดลองพบว่าแบบฝึกทักษะภาษาไทยมีประสิทธิภาพ 84.02/80.26 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พนมวัน วรรณรัตน์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 87.74/82.11 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บรรจง จันทร์พันธ์ (2548 : 94-100) ได้พัฒนาแผนการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่องการสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโพธิ์งาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 26 คน

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า แผนการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่องการสะกดคำไม่ตรงตามมาตรฐานตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.98/82.75 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้และมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.692 ซึ่งหมายความว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 60.92 และนักเรียนมีความพอใจต่อแผนการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่องการสะกดคำไม่ตรงตามมาตรฐานตัวสะกด โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง

วิเศษ แปงไธสง (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา เรื่อง ลูกอ๊อดหาแม่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสามัคคีราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์เขต 4 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า แผนการเรียนรู้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80.85/85.05 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แบบฝึกทักษะมีคุณภาพอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ประวีณา เอ็นดู (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านและการเขียนสะกดคำ โดยใช้แบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านน้อย จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านและการเขียนสะกดคำ โดยใช้แบบฝึกทักษะ มีประสิทธิภาพ 86.11/83.33

วงศ์เดือน มีทรัพย์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง ครึ่งหนึ่งยังจำได้ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะ แบบทดสอบ แบบสอบถามความพึงพอใจ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพ 87.09/85.29 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แบบฝึกทักษะมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.74 และมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05

นิลวรรณ อัคติ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การผันวรรณยุกต์ โดยใช้แบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนภูแล่นช้างคเชนทร์พิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 เครื่องมือที่ใช้คือ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะ แบบทดสอบและแบบสอบถามความพึงพอใจ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า แผนและแบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพ 87.85/80.91 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะอยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษางานวิจัยในประเทศแสดงให้เห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมการพัฒนาการอ่านและการเขียนสะกดคำ เพราะแบบฝึกทักษะเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การ์เซีย (Garcia. 1998 : 3459-A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเขียนสะกดคำจากรูปแบบการสอนสะกดคำ 2 รูปแบบ คือ การสอนสะกดคำแบบให้นักเรียนฝึกเองกับการสะกดคำตามหนังสือ โดยครูแต่ละกลุ่มจะสอนโดยใช้โปรแกรมการสอนอ่านเหมือนกัน และการสอนเขียนทุกวันตามเวลาที่กำหนดไว้ การสอบใช้การสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ผลการศึกษาพบว่า การสอนสะกดคำแบบให้นักเรียนฝึกเองมีผลดีกว่าการสอนสะกดคำตามตำราในด้านการอ่านคำศัพท์และการวิเคราะห์คำศัพท์ นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันในเรื่องจำนวนคำศัพท์ที่ใช้ในระดับที่สูงกว่าประถมหนึ่ง ความยาวของประโยคและจำนวนหน่วยคำนอกจากนี้นักเรียนสะกดคำโดยนักเรียนคิดเอง มีการอ่านทบทวน การเขียนคำ วิเคราะห์คำที่ใช้ ตลอดจนมีการช่วยเหลือหรือซักถามเพื่อน เพื่อช่วยในการสะกดคำบ่อยครั้งมากกว่านักเรียนอีกกลุ่มหนึ่ง และนักเรียนที่เรียนสะกดคำจากตำราใช้พจนานุกรมบ่อยครั้งมากกว่านักเรียนอีกกลุ่ม

เบชาซาร์ด (Bouchard. 2002 : Web Site) ได้ศึกษาความรู้เรื่องคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากความผิดพลาดในการอ่านกับการสะกดคำแม้ว่าเขามีความพยายามอย่างมากระหว่างระหว่างการอ่านและการสะกดคำแต่การปฏิบัติงานการอ่านและการสะกดคำของนักเรียนก็มักจะยังแสดงให้เห็นความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในความถูกต้องและความผิดพลาดของคำ การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาการสะกดคำตามความรู้เรื่องคำเชิงพัฒนาใน 4 ด้าน ผลการวิเคราะห์พบว่า การปฏิบัติงานการอ่านของนักเรียนดีกว่าการปฏิบัติงานการสะกดคำอย่างมีนัยสำคัญและพบว่ามีผลของรายงานอย่างมีนัยสำคัญต่อระดับความรู้เรื่องคำของนักเรียน ความผิดพลาดด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนต่อไปพบว่า ความผิดพลาดเกี่ยวข้องกับลักษณะทางอักษรวิธีที่เหมือนกันในทุกงานในที่สุด จากการศึกษาการให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการสะกดคำและความรู้เรื่องคำของทักษะชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของครูพบว่า การให้คะแนนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการปฏิบัติจริงของนักเรียนในผลสัมฤทธิ์ทางการสะกดคำและความรู้เรื่องคำ แต่ก็ยังไม่เพียงพอสำหรับการตัดสินใจในการสอน

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ทราบว่าความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียน เกิดจากวิธีสอนของครูและสื่อการเรียนการสอนที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ผู้รายงานได้ศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านและการเขียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 3 วิธีดำเนินการ

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการรายงานการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะสาระภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. การเก็บรวบรวมเครื่องมือ
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากร

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนวัดบ่อมะปริง อำเภอท่าฉาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 16 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนวัดบ่อมะปริง อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 16 ซึ่งได้มาโดยการเลือกสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้รายงานสร้างขึ้นเพื่อใช้ฝึกปฏิบัติด้านการอ่านและการเขียน จำนวน 6 ชุด

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3. แบบแผนการทดลองและขั้นตอนการทดลอง

3.1 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้แบบแผนการวิจัยแบบ One Group Pre-test Post-test Design เสริมพงศ์ วงศ์กมลไสย (2548 : 57) โดยมีลักษณะการวิจัย ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แบบแผนการวิจัยแบบ One Group Pre-test Post-test Design

กลุ่ม	Pre-test	Treatment	Post-test
ทดลอง	T ₁	X	T ₂

T₁ หมายถึง การทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)

X หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ การอ่านและการเขียนสะกดคำ โดยใช้แบบฝึกทักษะ

T₂ หมายถึง การทดสอบหลังเรียน (Post-test)

3.2 ขั้นตอนการดำเนินการ

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ราชอาณาจักรการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะสาระภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนวัดบ่อมะปริง อำเภอท่าฉาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 16 คน ใช้เวลาในการดำเนินการ 11 ชั่วโมง ไม่รวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยมีลำดับขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

3.2.1 ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 30 ข้อ กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3.2.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้บันทึกคะแนนการทำกิจกรรมกลุ่มและการทำแบบฝึกทักษะไว้ทุกครั้ง

3.2.3 เมื่อดำเนินการสอนครบทุกแผนแล้วทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน (Post-test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบชุดเดิมกับก่อนเรียน

4. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้รายงาน ได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการศึกษาตามลำดับ ดังนี้

1. การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้รายงานได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1.1 ศึกษาสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนวัดบ่อมะปริง อำเภอท่าฉาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

1.2 ศึกษาหลักสูตร ค้นคว้าข้อมูล คู่มือการจัดการเรียนรู้ หลักสูตรโรงเรียนวัดบ่อมะปริง ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับการจัดทำหน่วยการเรียนรู้

1.3 ศึกษาการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากเอกสารต่าง ๆ

1.4 ดำเนินการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 6 ชุด

1.5 สร้างแบบประเมินแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยถวามครอบคลุมองค์ประกอบของแบบฝึกทักษะ 5 ด้านคือ

- 1) จุดประสงค์
- 2) เนื้อหา
- 3) รูปแบบ
- 4) การใช้ภาษา
- 5) การวัดและประเมินผล

1.6 นำแบบฝึกทักษะพร้อมแบบประเมินที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะ ความถูกต้องของภาษา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. นายสาโรจน์ โกละกะ ผู้อำนวยการชำนาญการ
โรงเรียนวัดบ่อมะปริง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
2. นางจุฑาทิพย์ เหมาะประมาณ ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนชุมชนวัดจันทาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
3. นางลักขณา สุขปาน ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวัดบ่อมะปริง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

1.7 นำแบบฝึกทักษะไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนวัดบางน้ำจืด จำนวน 3 คน เพื่อดูเวลาที่ใช้ ความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะ ได้รับความสนใจของนักเรียน สอดคล้องกับเนื้อหา

1.8 นำแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยไปปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนวัดบ่อมะปริง อำเภอท่าฉาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 16 คน

2. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านและการเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะ ผู้รายงานได้ดำเนินการสร้างตามลำดับ ดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบอิงเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 89-90)

2.2 ศึกษาหลักสูตร คู่มือการวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตรโรงเรียนวัดบ่อมะปริง ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.3 กำหนดเนื้อหาและกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ

2.4 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2.5 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมกับข้อ (1.6) เพื่อพิจารณา ความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และประเมินความสอดคล้องระหว่าง แบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อสอบนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อสอบนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อสอบนั้นวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์

2.6 นำคะแนนผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง คำถามกับจุดประสงค์โดยใช้สูตรของโรวินेलลีและแฮมเบิลตัน (Rowinelli and Hambleton 1977, อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด 2545 : 64-65)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC = ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
จุดประสงค์ $\sum R$ = ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของ
ผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

หลักเกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถามมีดังนี้

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5-1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้

2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

2.7 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try-Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนวัดบางน้ำจืด อำเภอท่าฉาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 3 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน
2. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ
3. วิเคราะห์หาคะแนนเฉลี่ยและร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการประเมินการทำแบบฝึกทักษะระหว่างเรียน

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 การวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ได้แก่

6.1.1 ร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร P ของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 104)

$$\text{สูตร } P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

6.1.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ของคะแนน โดยใช้สูตรของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 105)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนนักเรียน

6.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร S.D. ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 106)

$$\text{สูตร } S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X^2 แทน คะแนนแต่ละตัว

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

$\sum$ แทน ผลรวม

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

รายงานการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะสาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในครั้งนี้ ผู้รายงานได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับชั้นดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้รายงานได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มเป้าหมาย
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

2. ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้รายงานได้ดำเนินการตามลำดับชั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80 ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ย และร้อยละ เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

แบบฝึกทักษะ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	ร้อยละ
แบบฝึกทักษะที่ 1	10	7.12	71.25
แบบฝึกทักษะที่ 2	10	7.68	76.87
แบบฝึกทักษะที่ 3	10	8.62	86.25
แบบฝึกทักษะที่ 4	10	8.12	81.25
แบบฝึกทักษะที่ 5	10	8.31	83.12
แบบฝึกทักษะที่ 6	10	8.43	84.37
รวม	60	8.04	80.51

จากตารางที่ 1 แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 6 แบบฝึก มีคะแนนเฉลี่ย 8.04 คิดเป็นร้อยละ 80.51 ดังนั้น แบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้

ตอนที่ 2 วิเคราะห์หาความแตกต่างระหว่างคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังในตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 2 ตารางแสดงคะแนนเฉลี่ยและค่าร้อยละของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

คะแนน	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ
ก่อนเรียน	16	30	315	19.68	65.62
หลังเรียน	16	30	400	25	83.33

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย จากการทดสอบก่อนเรียน เท่ากับ 19.68 คิดเป็นร้อยละ 65.62 ทดสอบหลังเรียน เท่ากับ 25 คิดเป็นร้อยละ 83.33 แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการอ่านการเขียนคำในภาษาไทยสูงขึ้น

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้รายงานได้พัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะสาระภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการศึกษา
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. การดำเนินการศึกษา
5. สรุปผลการศึกษา
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.1 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1.2 เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะสาระภาษาไทย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบ่อมะปริง อำเภอท่าฉาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 16 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ ประกอบด้วย

- 3.1 แบบฝึกทักษะสาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 6 แบบฝึก
- 3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
- 3.3 แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 11 แผน ๆ ละ 1 ชั่วโมง ใช้เวลา 11 ชั่วโมง

4. การดำเนินการศึกษา การดำเนินการในครั้งนี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้มาจากการเลือกสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้รายงานได้เป็นผู้ดำเนินการเองโดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

- 4.1 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านและเขียนคำพื้นฐาน ไปทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับนักเรียน จำนวน 16 คน
- 4.2 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 6 แบบฝึก
- 4.3 ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านและเขียนคำพื้นฐาน (Posttest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน

5. สรุปผลการศึกษา

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านและเขียนคำพื้นฐาน ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 80.51./83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

6. อภิปรายผล

จากการรายงาน ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านและเขียนคำพื้นฐาน ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

6.1 แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้รายงานสร้างขึ้น จำนวน 6 แบบฝึก มีประสิทธิภาพ 80.51./83.33 หมายถึง นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำพื้นฐานทั้ง 6 แบบฝึก คิดเป็นร้อยละ 80.51 และได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 83.33 แสดงว่าการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะ ที่ผู้รายงานสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะที่ผู้รายงานได้ศึกษาวิธีการและขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะ ได้ผ่านการตรวจ แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องและประเมินความถูกต้องเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ ผ่านการทดลองใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งการทำแบบฝึกทักษะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น จดจำความรู้ได้นานและคงทน รวมทั้งพัฒนาความรู้ทักษะ และเจตคติด้านต่าง ๆ ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น ผู้รายงานได้สร้างแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามแนวทางการสร้างแบบฝึกทักษะที่จัดไว้อย่างเป็นระบบ โดยเริ่มศึกษาตั้งแต่ปัญหาและความต้องการ วิเคราะห์เนื้อหาและทักษะที่เป็น

ปัญหาออกเป็นเนื้อหาย่อยแล้วดำเนินการสร้างตามหลักการสร้างแบบฝึกทักษะที่ดี ของสุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 60-61) กล่าวว่า

แบบฝึกทักษะที่ดีควรคำนึงถึงหลักจิตวิทยา การเรียนรู้ ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง ครอบคลุม ความสอดคล้องกับเนื้อหา รูปแบบน่าสนใจ และคำสั่งชัดเจน และ ฐานิยา อมรพลัง (2548: 78) ได้เสนอลักษณะที่ดีของแบบฝึก คือ แบบฝึกที่เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก มีรูปภาพประกอบ มีรูปแบบน่าสนใจ หลากหลายรูปแบบ โดยอาศัยหลักจิตวิทยาในการจัดกิจกรรมหรือจัดแบบฝึกให้สนุก ใช้ภาษาเหมาะสมกับวัย มีการจัดกิจกรรมการฝึกที่เร้าความสนใจ และแบบฝึกนั้นควรทันสมัยอยู่เสมอ แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้รายงานสร้างขึ้น เป็นแบบฝึกทักษะที่ใช้ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้นำเอา กิจกรรมต่าง ๆ มาจัดให้สอดคล้องกันในแต่ละแผน ซึ่งประกอบด้วย เกม ภาพ เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาสาระ ในลักษณะที่จะส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยถือว่่าสื่อแต่ละอย่างให้คุณค่าแตกต่างกัน จากเหตุผลดังกล่าวแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จึงเป็นแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำที่มีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พนมวัน วรรณ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 87.74/82.11 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และตรงกับงานวิจัยของนิลวรรณ อัคติ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการผันวรรณยุกต์ โดยใช้แบบฝึกทักษะชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนกุ้งแล่นข้าง คชนทร์พิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 3 เครื่องมือที่ใช้คือแบบทดสอบ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะและแบบสอบถามความพึงพอใจ พบว่า แบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพ 87.85/80.91 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับ สมใจ นาคศรีสังข์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่อง การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำจากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนตลาดเกาะแรต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ในปีการศึกษา 2549 จำนวน 21 คน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ แบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพ 83.98/84.46 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

6.2 คะแนนแบบทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ การอ่านและการเขียนสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำสูงขึ้น อาจเนื่องมาจาก

6.2.1 แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนมี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงขึ้นได้เรียนรู้ที่ละน้อยตามขั้นตอนที่ครูเตรียมการสอนมาแล้ว ทำให้นักเรียนมีกำลังใจที่จะเรียนรู้เนื้อหาใหม่ต่อไป

6.2.2 การใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำพื้นฐานในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้ยึดหลักการสอนตามความต้องการของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ตั้งแต่เริ่มฟัง อ่าน พูด และเขียน ตลอดถึงขั้นตรวจผลงานด้วยตนเอง นักเรียนเรียนรู้ด้วยความเข้าใจ ใช้สื่อที่เป็นรูปธรรมมากกว่าสิ่งที่เป็นนามธรรมและประกอบกิจกรรมด้วยตนเอง ทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม เพื่อใช้ให้นักเรียนเข้าใจการเรียนรู้แบบประสบการณ์ เนื้อหาเหมาะสมกับความสามารถในการรับรู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ทำให้นักเรียนเกิดความเพลิดเพลินสนุกสนาน มีความกระตือรือร้นที่จะเรียน เพราะการเรียนการสอนที่น่าสนใจ ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนสูงขึ้น

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

7.1.1 การเลือกเนื้อหาที่นำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญควรคำนึงถึงความเหมาะสมของ เพศ วัย และระดับความสามารถในการเรียนของนักเรียนด้วย หากเนื้อหาใดที่นักเรียนสนใจ นักเรียนจะเกิดความกระตือรือร้นการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

7.1.2 ครูผู้สอนภาษาไทยควรนำแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้รายงานสร้างขึ้นไปใช้ประกอบการสอน เนื่องจากแบบฝึกทักษะนี้ มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

7.1.3 ในระหว่างการทำกิจกรรมจัดกิจกรรม ครูควรสังเกตพฤติกรรมนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ อาจจะไม่เข้าใจหรือเกิดการเรียนรู้ช้า หรือต้องการความช่วยเหลือ ครูควรใช้เทคนิคเสริมแรงกระตุ้นให้นักเรียนสนใจ หรืออธิบายให้เข้าใจชัดเจนอีกครั้ง

7.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

7.2.1 ควรมีการสร้างแบบฝึกทักษะในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เนื้อหาที่เข้าใจยาก หรือเนื้อหาที่เป็นปัญหาต่อการเรียนการสอนในกลุ่มทักษะภาษาไทยในแต่ละระดับชั้น เพื่อนำไปทดลองหาประสิทธิภาพ

7.2.2 ควรมีการสร้างแบบฝึกภาษาไทย ในหน่วยการเรียนรู้อื่นหรือในระดับชั้นอื่น ๆ

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. **คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้า และพัสดุภัณฑ์. 2544.
- . **คู่มือแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2546.
- กรณีการ์ พวงเกษม. **ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถม**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2533.
- กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551.
- คมขำ แสนกล้า. **การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน คำควบบกล้ำ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.
- ฉวีลักษณ์ บุญกาญจน. **จิตวิทยาการอ่าน**. กรุงเทพฯ : บริษัท 21 เซ็นจูรี่จำกัด, 2547.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. **การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โสภณการพิมพ์ 2545.
- ฐานิยา อมรพลัง. **การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้หลักภาษาไทย เรื่อง ไตรยางศ์ ด้วยแบบฝึกเกม และเพลงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.
- ถวัลย์ มาตจรัส และคณะ. **แบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ผู้เรียนและการจัดทำผลงานวิชาการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ธารอักษร, 2550.
- ทองคุณ หนองพร้าว. **การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง จังหวัดของเรา (บุรีรัมย์) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.
- นงเยาว์ เลี่ยมขุนทด. **การพัฒนาแผนการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านและการเขียนสะกดคำโดยใช้แผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.
- นิรันดร์ สุขปรีดี. **การศึกษาอัตราความเร็วและความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2540.
- นิลวรรณ อัคติ. **การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การผันวรรณยุกต์ โดยใช้แบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.

- มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.
- บรรจง จันทร์พันธ์. การพัฒนาแผนการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำ
ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2545.
- ประทีป วาทิกทินกร. ร้อยกรอง. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2542.
- ประวีณา เอ็นดู. การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านและการเขียนสะกดคำ
โดยใช้แบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม
: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.
- เผชญิ กิจระการ และ สมนึก ภัทยธนี. “ดัชนีประสิทธิผล” วารสารการวัดผลการศึกษา
มหาวิทยาลัย มหาสารคาม. 12 (8) : 30-36 กรกฎาคม, 2545.
- พนมวัน วรรณรัตน์. การสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2542.
- พินิจ จันทร์ชัย. การสร้างหนังสือและแบบฝึกทักษะประกอบการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย แบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง บุญพระเหวดร้อยเอ็ด.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.
- พวงผกา โสคำแก้ว. การสอนซ่อมเสริมความเข้าใจการอ่านกลุ่มทักษะภาษาไทยด้วยหนังสือส่งเสริม
การอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ขอนแก่น, 2540.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7 ฉบับปรับปรุง
ใหม่. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2540.
- ไพฑูลย์ มูลดี. การพัฒนาแผนและแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.
- มนทิรา ภัคดีณรงค์. การศึกษาแบบฝึกเสริมทักษะกิจกรรมขั้นตอนที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพและ
ความคงทนในการเรียนรู้ เรื่อง ยังไม่สายเกินไปวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัย มหาสารคาม, 2540.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. ประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหาร
การศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2540.
- มะลิ อัจฉิชัย. การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การพัฒนาสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา
ตัวสะกดแม่กน แม่กด และแม่กบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์
กศ.ม.

- มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2540.
- ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2531**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2546.
- เรวดี อาชานาม. **พฤติกรรมการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา**. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน. มหาสารคาม : สถาบันราชภัฏมหาสารคาม, 2537.
- วงเดือน มีทรัพย์. **การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง หนึ่งยังจำได้**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.
- วรรณภา ไชยวรรณ. **การพัฒนาแผนการอ่านภาษาไทย เรื่อง อักษรควบและอักษรนำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.
- วรรณิ โสมประยูร. **การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2544.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. **นวัตกรรมตามแนวคิด Backward Design**. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.
- วิเศษ แปงไธสง. **การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เรื่อง ลูกอ้อดหาแม่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.
- สมควร น้อยเสนา. **การพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาการเรียนรู้ โดยใช้แผนผังความคิดและแบบฝึกทักษะ**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.
- สมใจ นาคศรีสังข์. **การสร้างแบบฝึกการอ่านและเขียนสะกดคำจากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.
- สมนึก ภัททิยธนี. **การวัดผลการศึกษา**. คณะศึกษาศาสตร์ มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. **สรุปผลการประชุมสัมมนาประสานแผนและแลกเปลี่ยน องค์ความรู้การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. **หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2543.
- สุวิทย์ มูลคำ และ สุนันทา สุนทรประเสริฐ. **ผลงานทางวิชาการสู่...การเลื่อนวิทยฐานะ**. กรุงเทพฯ :

อี เค บุคส์, 2550.

เสริมพงศ์ วงศ์กมลไสย. การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลวงตาพลวง โดยใช้กิจกรรมกลุ่มแบบจิกซอว์และแผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.

อกนิษฐ์ กรไกร. การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ ภาษยานี 11 ด้วยแบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ Co-op Co - op และแบบเดี่ยว. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.

Bouchard, Margarct Pray. "An Imvestigation of Students' Word Knowledge as Demonstrated by Their Reading and Spelling Error, " **Dissertation Abstracts International.** 63 (2) :

541-4; August, 2002. [http // wwwlib. Umi.com/dissertations/fullcit/3010800](http://wwwlib.umi.com/dissertations/fullcit/3010800)
March 3, 2004.

Fitzgerald, James A. "Children's Experiences in Spelling" in **Children and the Language.** New Jersey : Prentices – Hall, 1964.

Garcia, Carol Ann. "The Effect of Two Types of Spilling Instruction on First – grade

Reading, Writing, and Spelling Achievemint," **Dissertation Abstracts International.**

58 (9) : 3459 – A; March, 1998.

Luneburg, James. **Essentials of Good English.** Newyork : Holt, Rinehart and Winston, 1959.

Shane, Harold G. And Others. **Beginning Arts Instruction with Children.** Ohio : Charies

E. Merrill, 1961.

ภาคผนวก

ตารางที่ 4 คะแนนแบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านและเขียนคำพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

เลขที่	แบบฝึกทักษะที่						รวม	เฉลี่ย	ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6			
							60		
1	8	9	9	9	9	9	53	26.5	88.33
2	4	9	8	8	8	9	34	17	56.66
3	8	9	9	8	9	6	49	24.5	81.66
4	8	8	8	10	10	10	54	27	90
5	8	9	10	8	9	8	52	26	86.66
6	5	5	6	8	5	9	38	19	63.33
7	5	4	9	7	9	8	42	21	70
8	8	8	8	9	8	9	50	25	83.33
9	8	8	8	4	5	9	42	21	70
10	8	9	10	10	10	10	57	53	95
11	5	9	9	4	9	9	45	22.5	75
12	8	9	10	10	9	10	56	28	93.33
13	9	8	9	9	10	5	50	25	83.33
14	6	5	5	7	5	5	33	16.5	55
15	8	5	10	10	9	10	52	26	86.66
16	8	9	10	9	9	9	54	27	90
รวม	114	123	138	130	133	135			
เฉลี่ย	7.12	7.68	8.62	8.12	8.31	8.43			
ร้อยละ	71.25	76.87	86.25	81.25	83.12	84.37			

ตารางที่ 5 แบบบันทึกคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
ปีการศึกษา 2561

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	เฉลี่ย
	30	30	
1	19	19	15.5
2	25	27	26
3	26	28	27
4	17	22	19.5
5	26	27	26.5
6	13	22	17.5
7	8	23	15.5
8	15	25	20
9	18	28	23
10	26	27	26.5
11	19	20	19.5
12	21	24	22.5
13	28	29	28.5
14	22	28	25
15	12	26	19
16	20	25	18
รวม	315	400	
เฉลี่ย	19.68	25	
ร้อยละ	65.62	83.33	

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗.๘

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (รายวิชา ท ๑๑๐๑)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เพื่อนรัก เพื่อนเล่น

เวลา ๑๓ ชั่วโมง

เรื่อง อ่านเรียนเขียนคำ

เวลา ๑ ชั่วโมง

สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ท้องถิ่น		
	ความรู้ (K)	ทักษะ/กระบวนการ (P)	คุณลักษณะ (A)
ท ๑.๑ ป.๑/๑ อ่านออกเสียง คำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆ	-หลักการอ่านออกเสียง ร้อยแก้วและร้อยกรอง	-ฝึกอ่านออกเสียงร้อยแก้ว และร้อยกรอง	-อ่านร้อยแก้วและร้อยกรองได้ถูกต้อง -มีมารยาทในการอ่าน
ท ๑.๑ ป.๑/๒ บอก ความหมายของคำ และ ข้อความที่อ่าน	-นิยามความหมายของ คำ	- ฝึกทักษะการอธิบาย ความหมายของคำ	-สามารถอธิบาย ความหมายของคำ

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลางท้องถิ่น		
	ความรู้ (K)	ทักษะ/กระบวนการ (P)	คุณลักษณะ (A)
ท ๒.๑ ป.๑/๑ คัดลายมือ ตัวบรรจงเต็มบรรทัด	-หลักการเขียนตัว อักษรไทยและเลขไทย	-ฝึกทักษะคัดลายมือตัว บรรจงเต็มบรรทัด	-สามารถคัดลายมือได้ ถูกต้องและสวยงาม
ท ๒.๑ ป.๑/๒ เขียนสื่อสาร ด้วยคำและประโยคง่ายๆ	-การเขียนสื่อสาร	-ฝึกทักษะการเขียนคำ และประโยค	-ใช้คำได้ถูกต้อง -มีมารยาทในการเขียน
ท ๒.๑ ป.๑/๓. มีมารยาท ในการเขียน	-มารยาทในการเขียน	-ฝึกมารยาทในการเขียน	-มีมารยาทในการเขียน -มีนิสัยรักเขียน

สาระสำคัญ

การอ่านออกเสียงจะช่วยให้เราารู้ได้ว่าเราสามารถออกเสียงคำและประโยคที่อ่านถูกต้องหรือไม่ เพื่อจะได้ปรับปรุงการอ่านให้ดีขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านออกเสียงคำในบทเรียนได้ชัดเจน
๒. บอกความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน
๓. คัดลายมือได้สวยงามถูกต้อง เป็นระเบียบ
๔. มีนิสัยรักเขียน

กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูทบทวนให้นักเรียนอ่านแจกลูกจากหนังสือภาษาพาที
๒. ครูแจกแบบฝึกทักษะที่ 1ให้นักเรียนฝึกทำ
๓. ครูนำนักเรียนฝึกอ่านคำ จากหนังสือภาษาพาที หน้า ๗๔ ตามครู จนนักเรียนอ่านได้คล่อง
๔. นักเรียนจับคู่กันฝึกอ่านสะกด (เปลี่ยนคูใหม่) คำจากหนังสือภาษาพาที จนคล่อง โดยให้เพื่อนได้บอกถ้าอ่านไม่ถูก
๕. นักเรียนฝึกอ่านสะกดคำตามบัตรกิจกรรมที่ ๑ อ่านรายบุคคลและเป็นคู่จนคล่อง
๖. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงความหมายของคำ
๗. ให้นักเรียนฝึกคัดลายมือสะกดคำ ตามบัตรกิจกรรมที่ ๒ เป็นรายบุคคล
๘. ครูตรวจและชมเชยคนที่คัดได้ลายมือสวยงาม

สื่อ / แหล่งเรียนรู้

ลำดับที่	รายการสื่อ	กิจกรรมที่ใช้	แหล่งที่ได้มา
๑.	บัตรกิจกรรม	เพิ่มเติมความชัดเจนในเนื้อหา	ครูจัดเตรียม
๒.	หนังสือเรียน ชุด ภาษาพาที ชั้น ป. ๑	นักเรียนดูภาพและฝึกอ่าน	ครูจัดหา
๓.	แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม	สังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน	ครูจัดทำ
๔.	แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม และผลงานระหว่างเรียน	สังเกตพฤติกรรม และผลงาน ระหว่างเรียน	ครูจัดทำ
๕	แบบฝึกทักษะ	ฝึกทักษะการสะกดคำและเขียน	

การวัดผลประเมินผล

กิจกรรม-พฤติกรรมที่ประเมิน	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	วิธีการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
๑. สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินพฤติกรรม	สังเกตรายบุคคล	ร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป
๒. ประเมินพฤติกรรมและผลงานระหว่างเรียน	แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม และผลงานระหว่างเรียน	สังเกตพฤติกรรม และผลงานระหว่างเรียน	ร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางการแก้ไข

.....

.....

(ลงชื่อ) ..... ผู้สอน

(นางกาญจนา ชลเกริกเกียรติ)

...../...../.....

ความเห็นผู้บริหาร

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายสาโรจน์ โกละกะ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ่อมะปริง

ภาคผนวก

บัตรกิจกรรมที่ ๑

คำชี้แจงให้นักเรียนฝึกอ่านสะกดคำ หลากๆรอบให้คล่อง
ฝึกอ่านคำ

ปุ้ปุะ

ปุ้ปุะ ปุ้ปุะ ปุ้ปุะ ปุ้ปุะ ปุ้ปุะ ปุ้ปุะ ปุ้ปุะ
ปุ้ปุะ ปุ้ปุะ ปุ้ปุะ ปุ้ปุะ ปุ้ปุะ ปุ้ปุะ ปุ้ปุะ

นะจ๊ะ

นะจ๊ะ จะจ๊ะ นะจ๊ะ นะจ๊ะ นะจ๊ะ นะจ๊ะ นะจ๊ะ
นะจ๊ะ จะจ๊ะ นะจ๊ะ นะจ๊ะ นะจ๊ะ นะจ๊ะ นะจ๊ะ

มะไฟ

มะไฟ มะไฟ มะไฟ มะไฟ มะไฟ มะไฟ มะไฟ
มะไฟ มะไฟ มะไฟ มะไฟ มะไฟ มะไฟ มะไฟ

โยบัว

โยบัว โยบัว โยบัว โยบัว โยบัว โยบัว โยบัว
โยบัว โยบัว โยบัว โยบัว โยบัว โยบัว โยบัว

ใส่ฝ่ามือ

ใส่ฝ่ามือ ใส่ฝ่ามือ ใส่ฝ่ามือ ใส่ฝ่ามือ ใส่ฝ่ามือ

ใส่ฝ่ามือ ใส่ฝ่ามือ ใส่ฝ่ามือ ใส่ฝ่ามือ ใส่ฝ่ามือ

ถือดีดี

ถือดีดี ถือดีดี ถือดีดี ถือดีดี ถือดีดี ถือดีดี

ถือดีดี ถือดีดี ถือดีดี ถือดีดี ถือดีดี ถือดีดี

มีไร่นา

มีไร่นา มีไร่นา มีไร่นา มีไร่นา มีไร่นา มีไร่นา

มีไร่นา มีไร่นา มีไร่นา มีไร่นา มีไร่นา มีไร่นา

ยาแก้ไข้

ยาแก้ไข้ ยาแก้ไข้ ยาแก้ไข้ ยาแก้ไข้ ยาแก้ไข้

ยาแก้ไข้ ยาแก้ไข้ ยาแก้ไข้ ยาแก้ไข้ ยาแก้ไข้

บัตรกิจกรรมที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนฝึกเขียนสะกดคำ ลงในบัตรกิจกรรม

เขียนคำอ่าน

ปุปะ   ปุปะ   ปุปะ   ปุปะ   ปุปะ

นะจ๊ะ   นะจ๊ะ   นะจ๊ะ   นะจ๊ะ

มะไฟ   มะไฟ   มะไฟ   มะไฟ

ใยบัว   ใยบัว   ใยบัว   ใยบัว

ตัวเมีย   ตัวเมีย   ตัวเมีย   ตัวเมีย

เขียด   เขียด   เขียด   เขียด

ผู้ดี   ผู้ดี   ผู้ดี   ผู้ดี

สีดา   สีดา   สีดา

พีเก้   พีเก้   พีเก้   พีเก้

อาตี๋   อาตี๋   อาตี๋   อาตี๋

พีเก๋   พีเก๋   พีเก๋   พีเก๋

เจ็จุ   เจ็จุ   เจ็จุ   เจ็จุ

ทุ่ทื่อ   ทุ่ทื่อ   ทุ่ทื่อ   ทุ่ทื่อ

รื่อหา   รื่อหา   รื่อหา   รื่อหา

ฝาชี   ฝาชี   ฝาชี   ฝาชี

ดีใจ   ดีใจ   ดีใจ   ดีใจ

ใส่ฝ่ามือ   ใส่ฝ่ามือ   ใส่ฝ่ามือ

ถือดีดี   ถือดีดี   ถือดีดี

มีเร่เนา   มีเร่เนา   มีเร่เนา   มีเร่เนา

ยาแก้ไข   ยาแก้ไข   ยาแก้ไข

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบ่อมะปริง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องรายการสังเกตพฤติกรรมที่กำหนด

เลขที่	รายการสังเกต																
	1. สนใจและตั้งใจเรียน			2. มีมารยาทในการอ่านและเขียน			3. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้			4. ทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด			5. ผลงานมีคุณภาพ			รวมคะแนน	สรุปผลการประเมิน
	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	10	ผ / มผ
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	
11																	
12																	
13																	
14																	
15																	
16																	

เกณฑ์การให้คะแนน 2 = ดี , 1 = ปานกลาง , 0=ปรับปรุงแก้ไข

เกณฑ์การประเมิน ต้องได้คะแนนรวมร้อยละ 80 ขึ้นไป

(ลงชื่อ) ..... ผู้สอน

(นางกาญจนา ชลเกริกเกียรติ)

...../...../.....

ภาคผนวก

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย

โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะสาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

<p>1. ข้อใดเขียนประสมสระเหมือนกับคำว่า ปะทะ</p> <p>ก. ทะเล</p> <p>ข. ตะปู</p> <p>ค. มะระ</p> <p>2. ข้อใดมีคำที่ประสม สระอะ</p> <p>ก. เลอะเทอะ</p> <p>ข. มะพร้าว</p> <p>ค. หัวเราะ</p> <p>3. ดอก.....เป็นสัญลักษณ์วันแม่ควรตอบข้อใด</p> <p>ก. มะลิ</p> <p>ข. กะทิ</p> <p>ค. กระถิน</p> <p>4. จากภาพคือคำใด</p> <p>ก. กระรอก</p> <p>ข. กวาง</p> <p>ค. ชะนี</p> <p>5. แมวกินข้าว.....เต็มปาก</p> <p>ก. เละทะ</p> <p>ข. เลอะเทอะ</p> <p>ค. ทะเล</p>	<p>6. สุดาส่งเสียง.....ในห้องเรียน</p> <p>ก. เออะอะ</p> <p>ข. เอาะอะ</p> <p>ค. เออะ</p> <p>7. ฝึก อ่านว่า อย่างไร</p> <p>ก. ผอ - อี - ผี - กอ - ผีก</p> <p>ข. ฟอ - อี - ฟี - กอ - ฟีก</p> <p>ค. ผอ - อี - ผี - ผี - กอ ผีก</p> <p>8. ครูให้นักเรียนทำแบบ...หัดควรเติมคำใด</p> <p>ก. ผีก</p> <p>ข. ผีก</p> <p>ค. ฟีก</p> <p>9. “นกวางแก้วบนโต๊ะไม้ทันระวังเลยตก แตก” มีคำที่มี สระโอะ อยู่กี่คำ</p> <p>ก. 2 คำ</p> <p>ข. 3 คำ</p> <p>ค. 4 คำ</p> <p>10. ข้อใดมี คำสระ โอะ</p> <p>ก. ดาเคยไปจังหวัดเลย</p> <p>ข. แดงซื้อโป๊ะไฟ</p> <p>ค. ดำเห็นผี</p>
--	---

<p>11. ข้อใดมีสระอำทั้งหมด</p> <p>ก. สำลี</p> <p>ข. คำน่า</p> <p>ค. ปุดำ</p> <p>12. รองเท้านักเรียนมีสี.....ควรตอบข้อใด</p> <p>ก. ขำ</p> <p>ข. ดำ</p> <p>ค. ลำ</p> <p>13. ข้อใดใช้สระเอาะ ไม่ถูกต้อง</p> <p>ก. นทีชอบกินเงาะ</p> <p>ข. มานีกินข้าวเลาะเทาะ</p> <p>ค. สมศรีเคาะประตูก่อนเข้าห้อง</p> <p>14. จากภาพข้อใดถูกต้อง </p> <p>ก. เหาะ</p> <p>ข. เงาะ</p> <p>ค. เฮาะ</p> <p>15. คำว่า “แตะ” อ่านแจกลูกสะกดคำตามข้อใด</p> <p>ก. ต + -ะ</p> <p>ข. ต + ะ-ะ</p> <p>ค. ต + ะ-ะ</p>	<p>16. คำว่า เหา ตรงกับภาพใด</p> <p>ก. </p> <p>ข. </p> <p>ค. </p> <p>17. สระ - ะ อ่านออกเสียงอย่างไร</p> <p>ก. เฮา</p> <p>ข. เอา</p> <p>ค. เวา</p> <p>18. จากภาพต้องเขียนด้วยสระใด </p> <p>ก. ะ - ะ</p> <p>ข. ะ - ะ</p> <p>ค. ะ - ะ</p> <p>19. จากภาพสุนัขกำลังทำอะไร </p> <p>ก. แทะ</p> <p>ข. แกะ</p> <p>ค. แคะ</p> <p>20. ะ...อะเจอ ควรเติมพยัญชนะใด</p> <p>ก. จ</p> <p>ข. ต</p> <p>ค. ท</p>
--	--

<p>21. ข้อใดมีคำสระเอะ</p> <p>ก. ลูกปลาตัดผม</p> <p>ข. ภูมิเตะบอล</p> <p>ค. ไบบัวร้องเพลง</p> <p>22. จากภาพ ควรแต่งประโยคอย่างไร</p> <p>ก. วัวยืน</p> <p>ข. วัวกินหญ้า</p> <p>ค. วัวหัวเราะ</p> <p>23. เรียงคำที่กำหนดให้เป็นประโยคที่ถูกต้อง</p> <p>(1) กิน (2) แมว (3) ปลา</p> <p>ก. ปลากินแมว</p> <p>ข. กินแมวปลา</p> <p>ค. แมวกินปลา</p> <p>24. คำขีดเส้นใต้ในข้อใดเขียนผิด</p> <p>ก. แม่ซั<u>ก</u>เสื้อ<u>ฝ</u>้า</p> <p>ข. ป้า<u>พ</u>าย<u>ร</u>ือ</p> <p>ค. <u>ก</u>ล<u>ี</u>อ<u>ม</u>ี<u>ร</u>ส<u>ค</u>็<u>ม</u></p> <p>25. น้องทำนมหก.....เทอะ ควรเติมคำในข้อใด</p> <p>ก. เฉอะ</p> <p>ข. เลอะ</p> <p>ค. เงอะ</p>	<p>26. คำว่า เธอ เขียนด้วยสระในข้อใด</p> <p>ก. เ - อ</p> <p>ข. เ - ฮ</p> <p>ค. เ - อะ</p> <p>27. คนแก่มักเดิน..... ควรเติมคำใด</p> <p>ก. เซ</p> <p>ข. เงอะงะ</p> <p>ค. เกะกะ</p> <p>28. ม+ เ - อ เขียนได้ตามข้อใด</p> <p>ก. มเออ</p> <p>ข. เมอ</p> <p>ค. มเอ</p> <p>29. ข้อใดเรียงประโยคถูกต้อง</p> <p>ก. ฉันโรงเรียนไป</p> <p>ข. เราตั้งใจเรียนจะ</p> <p>ค. คุณครูอบรมสั่งสอนนักเรียน</p> <p>30. สุตากินจุจวนอ้วนจุ คำที่ขีดเส้นใต้ประสมด้วยสระใด</p> <p>ก. ู อ่านว่า อุ</p> <p>ข. ุ อ่านว่า อู</p> <p>ค. ู อ่านว่า อู</p>
---	---

แบบประเมินแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมี 5 ระดับคือ

เหมาะสมมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
เหมาะสมมาก	ให้	4	คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	ให้	3	คะแนน
เหมาะสมน้อย	ให้	2	คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. จุดประสงค์					
1.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	.....	.....	.....	.....	.....
1.2 ภาษาเข้าใจง่าย ชัดเจน	.....	.....	.....	.....	.....
2. เนื้อหา					
2.1 เหมาะสมกับผู้เรียน	.....	.....	.....	.....	.....
2.2 ความยากง่ายพอเหมาะ	.....	.....	.....	.....	.....
2.3 เสริมสร้างความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	.....	.....	.....	.....	.....
3. รูปแบบ					
3.1 น่าสนใจ สวยงาม	.....	.....	.....	.....	.....
3.2 ภาพประกอบมีความเหมาะสม	.....	.....	.....	.....	.....
4. การใช้ภาษา					
4.1 ตัวอักษรชัดเจน	.....	.....	.....	.....	.....
4.2 ใช้ภาษาที่สุภาพ	.....	.....	.....	.....	.....
4.3 คำอธิบายชัดเจน เข้าใจง่าย	.....	.....	.....	.....	.....
5. การประเมินผล					
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์	.....	.....	.....	.....	.....
5.2 ครอบคลุมเนื้อหา	.....	.....	.....	.....	.....

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แบบฝึกทักษะที่ 1

สระอะ สระอิ

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....โรงเรียนวัดบ่อมะปริง

ตอนที่ 1 ให้โยงคู่คำที่มีความหมายเขียนคำและอ่าน

1. ปี	😊	😊	ที	⇒	.....
2. กะ	😊	😊	ชา	⇒	.....
3. วิ	😊	😊	ดา	⇒	บิดา
4. มะ	😊	😊	ทาน	⇒	.....
5. นิ	😊	😊	ลิ	⇒	.....

ตั้งใจทำนะคนเก่ง

ตอนที่ 2 เลือกคำที่กำหนดให้เติมในช่องว่าง

นิทาน บิดา กิริยา มะลิ นาฬิกา

6. สุดา มี ดี
7. คือ พ่อ
8. อีกา ให้ ชะนี
9. ตา เล่า
10. แม่ ชื่อ

แบบฝึกทักษะที่ 2

สระอี สระอุ

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....โรงเรียนวัดบ่อมะปริง

ตอนที่ 1 เติมตัวสะกดให้มีความหมายแล้วฝึกอ่าน

ตัวอย่าง จี..ง..

ดี่..... ถี่..... บี..... ตี่..... หนี่.....

ตอนที่ 2 เรียงคำให้เป็นประโยคที่ถูกต้อง

ตัวอย่าง พายุ ปาบึก ลม ➤ .....ลมพายุปาบึก.....

1. ตา สุรา มี ➤ .....
2. ไป ผึ้ง ดู ➤ .....
3. ฉั่น จู กิน ➤ .....
4. โมโห สุดา ครู ➤ .....
5. อายุ ๖ ปี มี มาลี ➤ .....

เกณฑ์ประเมิน ข้อละ 1 คะแนนได้ 8 คะแนน ขึ้นไป ผ่าน

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(นางกาญจนา ชลกริกเกียรติ)

แบบฝึกทักษะที่ 3

สระอำ สระเอา

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....โรงเรียนวัดบ่อมะปริง

ตอนที่ 1 เขียนสระอำ แล้วฝึกอ่าน

ตัวอย่าง

ดำ..นา

1. ต.....ปู

2. ท.....นา

3. จ.....ปี

4. ล.....ธาร

5. ส.....ลี

ตอนที่ 2 เลือกคำมาเติมในช่องว่าง

ตัวอย่าง ตา ขำ ทำ เสา ไฟ

กา เหา เสา เรา เทา

1. ใบบัว มี.....

2. ป่ามะลิ.....หัว

3. อาสำลี มี.....ไฟฟ้า

4. ครู หา ลี.....ระบายภาพ.

5. ....รัก พ่อ แม่

*****

เกณฑ์ประเมิน ข้อละ 1 คะแนนได้ 8 คะแนน ขึ้นไป ผ่าน

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(นางกาญจนา ชลเกริกเกียรติ)

แบบฝึกทักษะที่ 4

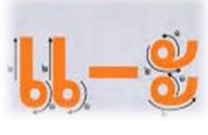

สระเอะ สระแอะ

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....โรงเรียนวัดบ่อมะปริง

ตอนที่ 1 โยงคำที่เข้าคู่กันแล้วมีความหมายแล้วเขียนคำ

1. เปะ ♥	♥	ทะเล.....
2. ละ ♥	♥	อะ.....
3. เอะ ♥	♥	ปะ ....เปะปะ.....
4. เตะ ♥	♥	บอล.....
5. เกะ ♥	♥	กะ.....

ตอนที่ 2 ระบายสีรอบคำให้ตรงกับภาพ

1.		แพะ	แกะ	แอะ
2.		แพะ	แกะ	แกะ
3.		แชะ	แกะ	แคะ
4.		แทะ	แอะ	แกะ
5.		แปะ	แตะ	แฉะ

เกณฑ์ประเมิน ข้อละ 1 คะแนน ได้ 8 คะแนน ขึ้นไปผ่าน

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
(นางกาญจนา ชลเกริกเกียรติ)

แบบฝึกทักษะที่ 5

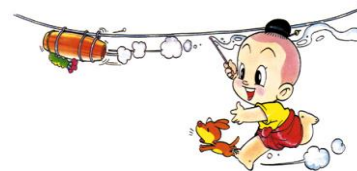
สระโอะ สระเอาะ

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....โรงเรียนวัดบ่อมะปริง

ตอนที่ 1 เติมพยัญชนะต้นแล้วฝึกอ่าน

ตัวอย่าง โ จ ะ

1. โ.....ะ
2. โ.....ะ
3. โ.....ะ
4. โ.....ะ
5. โ.....ะ

ตอนที่ 2 ขีดเส้นใต้คำที่มีสระ เอาะ แล้วนำไปเขียนในกรอบวงกลม

จ้ำจิ้มะเขือเปราะ

กะเทาะหน้าแว่น

พายเรือออกแอ่น

เล่นไปตามเกาะ

เห็นต่างจับปู

หนู หนู หัวเราะ

กินลูกตาลฉาะ

หะะไปกับลม

เกณฑ์ประเมิน ข้อละ 1 คะแนนได้ 8 คะแนน ขึ้นไปผ่าน

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(นางกาญจนา ชลเกริกเกียรติ)

แบบฝึกทักษะที่ 6

สระเออะ สระเออ

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....โรงเรียนวัดบ่อมะปริง

ตอนที่ 1 เติมคำที่ใช้สระเออะ ในประโยคต่อไปนี้

ตัวอย่าง หนูชอบอ่านคำสระ...เออะ.....

1. นื่องทำนมหก.....เทอะ (เลอะ เกอะ)
2. ฝนตกจนถนนเปียก.....แฉะ (เฉอะ เฉอะ)
3. ต้นมะยมมีใบ.....แยะ (แบะ เยอะ)
4. ลุง.....เสื่อในป่า (เคอะ เจอะ)
5. เขาเดิน.....งะ (เกอะ เงอะ)

ตอนที่ 2 นำคำต่อไปนี้แต่งประโยค

ตัวอย่าง ละเมอ

= เพื่อนละเมอตอนกลางคืน

<p>1. เทม =</p> <p>3. อำเกอ =</p> <p>5. เรอ =</p>	<p>2. เรอ =</p> <p>4. เจอ =</p>
---	---------------------------------

เกณฑ์ประเมิน ข้อละ 1 คะแนน
ได้ 8 คะแนน ขึ้นไปผ่าน

ลงชื่อ _____ ผู้ประเมิน
(นางกาญจนา ชลเกริกเกียรติ)

